

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
GRAFİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

AVRUPA BİRLİĞİ PROGRAMLARI, GRAFİK EĞİTİMİ KAPSAMINDAKİ
PROJELERE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELAMANLARININ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gözde ULUSOY
058125203

Tez Danışmanları
Doç. Dr. Canan DELİDUMAN
Doç. Dr. Yusuf BUDAK

ANKARA-2008

Gözde ULUSOY'un 'Avrupa Birliği Programları, Grafik Eğitimi Kapsamındaki Projelere İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri' başlıklı tezi 15.05.2008 tarihinde, jürimiz tarafından Grafik Eğitimi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

(1. Tez Danışmanı): Doç. Dr. Canan DELİDUMAN

(2. Tez Danışmanı) Doç. Dr. Yusuf BUDAK

Üye : Prof. Ahmet ATAN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Gürcü KOÇ ERDAMAR

Üye : Yrd. Doç. Birsen ÇEKEN

(İmza)

Unvan, Adı-Soyadı

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	v

BÖLÜM I

1 GİRİŞ

1.1. Problem	1
1.1.1. Avrupa Birliği Eğitim Programlarına Türkiye'nin Katılımı.....	4
1.1.2. AB Programlarına Genel Bir Bakış.....	6
1.1.2.1 SOCRATES (GENEL EĞİTİM).....	6
1.1.2.2. LEONARDO DA VINCI (MESLEKİ EĞİTİM).....	7
1.1.2.3. YOUTH (GENÇLİK).....	8
1.1.3. PROGRAMLARIN AYRINTILI ve PROJE ÖRNEKLİ AÇIKLAMASI.....	8
1.1.3.1 Socrates (Genel Eğitim) Programları.....	8
1.1.3.2. Youth (Gençlik) Programı.....	14
1.1.3.3. Leonardo Da Vinci (Mesleki Eğitim Projeleri).....	17
1.1.3.4. Hareketlilik (Mobility).....	21

1.1.3.5.Pilot projeler.....	22
1.1.3.6. Dil yeterlilikleri.....	22
1.1.3.7. Ülkelerarası ağlar.....	23
1.1.3.8 Referans Kaynakları.....	23
1.1.4. Gençlik Programlarını Kim Uygular.....	23
1.1.4.1. Avrupa Komisyonu.....	23
1.1.4.2. Ulusal Yetkililer.....	24
1.1.4.3. (Ulusal Ajans) (National Agency) Ab Eğitim Ve Gençlik Programları Merkezi.....	24
1.1.4.4. Ulusal Ajansın Görevleri.....	25
1.1.4.4.1. Yürütülen Çalışmalar.....	26
1.1.4.5.Hazırlık Önlemleri.....	26
1.1.5. Programların Genel Amaçları	27
1.1.6. Projelere Kimler Katılabilir	27
1.1.7. Programlardan Yaralanmak İçin Yapılması Gerekenler.....	28
1.1.8. Örneklem İçerisinde Kabul Edilen Sanat ve Tasarım Bölümlerinde Uygulanmış Bazı Projeler.....	30
1.1.9. Problem cümlesi.....	32
1.1.10. Alt Problemler.....	32
1.2. Araştırmanın Amacı.....	32
1.3. Araştırmanın Önemi.....	32
1.4. Varsayımlar.....	33
1.5. Sınırlılıklar.....	34
1.6. Tanımlar.....	34

1.7. Kısaltmalar.....	34
1.8.İlgili Araştırmalar.....	35
BÖLÜM II	
2. YÖNTEM	
2.1. Araştırmanın Modeli.....	36
2.2. Evren ve Örneklem.....	36
2.3. Verileri Toplama Aracı.....	37
2.4. Verilerin Analizi	38
BÖLÜM III	
BULGULAR ve YORUMLAR.....	39
BÖLÜM IV	
SONUÇ ve ÖNERİLER	
4.1. Sonuç.....	50
4.2. Öneriler.....	51
KAYNAKÇA.....	53
EKLER	
EK 1: Anket Örneği.....	57
EK 2: Gazi Üniversitesi Kabul Edilen Ldv Projeleri.....	60
EK 3: Bir Proje Hazırlarken Dikkat Edilecek Hususlar	62
EK 4: Ulusal Ajansın Sonuçları Kullanma ve Yaygınlaştırma Mekanizmaları.....	68
EK 5: Başarılı Proje Örnekleri.....	70

ÖNSÖZ

AVRUPA BİRLİĞİ PROGRAMLARI, GRAFİK EĞİTİMİ KAPSAMINDAKİ PROJELERE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ

Eğitim, öğretim, gençlik ve kültür alanları genel olarak Avrupa Birliği Üye Ülkelerin yetkisi dâhilindedir. Ulusal politikaların uyumlaştırılması ve açık eşgüdüm yöntemi aracılığıyla paylaşılan hedeflere ulaşılmasını teminen, Avrupa seviyesinde eğitim ve öğretim alanlarında bütün faaliyetleri bütünleştiren “Eğitim ve Öğretim 2010” programının kurulmasına da neden olan, eğitim ve öğretim politikaları konusunda işbirliği çerçevesi geliştirilmiştir. İşte bu amaçlar doğrultusunda AB’nin eğitim politikalarına uyum sağlamaya çalıştığımız bu dönemi sanat eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarının geleceğin dünya mesleği haline gelmiş grafik sanatları bölümleri olarak biz eğitimciler ne derecede yararlı ve etkili olarak kullanabilmekteyiz sorusuna uzun bir çalışma dönemiyle yanıt aramaya çalıştık.

Bu süreçte araştırmamamın sonuçlanabilmesi için bana her türlü yardımda bulunanları anmak istiyorum. Çalışmamın her aşamasında her türlü desteğiyle bana cesaret veren, öncülük ve rehberlik yapan başta danışman hocalarım Doç. Dr. Canan Deliduman ve Doç Dr. Yusuf Budak’a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Araştırmamın anketini hazırlarken değerli fikrilerini aldığım eğitimcilerimiz Prof. Ahmet Atan, Yrd. Doç. Dr. Gürcü Erdamar, Yrd. Doç. Ayşegül Türk’e sonsuz teşekkürler ederim. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Grafik anabilim başkanı Prof. Dr. Hülya Bölükoğlu’na lisans öğrenciliğimden bu yana verdiği her türlü destek için ve bugüne kadar verdiği grafik eğitimiyle bu sanatı sevdirdiği için anket çalışmalarıma gösterdiği ilgi için sonsuz teşekkür ederim.

Araştırmam sürecinde bana maddi manevi türlü fedakarlıklarla destek olan aileme ve eğitime verdikleri önem sayesinde bugünlere gelmemde yardımcı oldukları için en içten sevgi ve şükranlarımı sunuyorum.

Gözde Ulusoy

ÖZET

AVRUPA BİRLİĞİ PROGRAMLARI, GRAFİK EĞİTİMİ KAPSAMINDAKİ PROJELERE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ

Ulusoy, Gözde

Yüksek Lisans, Grafik Eğitimi Bilim Dalı

Tez danışmanı: Doç. Dr. Canan DELİDUMAN

Doç. Dr. Yusuf BUDAK

Mart-2008

Avrupa Birliği eğitim sistemlerine sahiptir. Avrupa Birliği, eğitim sistemlerini tek tipe dönüştürmeyi hedeflememektedir. Avrupa Birliği'nin amaçlarının gerçekleştirilmesinde eğitim bir araç olarak görülmekte, eğitim sistemleri ve ülkelerin izledikleri eğitim politikaları arasında yaklaşmanın sağlanmasına önem verilmektedir.

Bu tezde içinde bulunduğumuz Avrupa Birliğine uyum sürecinde Ulusal Ajans aracılığı ile kabul edilen eğitim ve kültür projeleri kapsamında LDV(Leonardo Da vinci) projelerinden ve Erasmus karşılıklı değişim projelerinden yükseköğretim kurumlarında grafik eğitimi veren bölümlerin ne derecede yararlandıkları incelenmiştir. Grafik bölümlerinin kabul görmüş projelerinin yeterliliği sorgulanmış ve ulusal ajansın projelere katılımı arttırmak amacıyla üniversitelerin dış ilişkiler ofisiyle birlikte yaygınlığını arttırmak amacıyla ne gibi etkinlikler yaptığı incelenmiş bu etkinliklerin AB projelerinin grafik bölümlerinde yaygınlığını arttırabilecek derece yeterli olup olmadığı sorgulanmıştır. Araştırma kapsamında AB projeleri incelenmiş eğitim kültür projeleri kapsamındakiler alt başlıklarla açıklanmıştır. Bu projelerin eğitim ve kültüre yönelik amaçları incelenmiştir. Projelerin sanat eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarındaki yaygınlığı, yararlılığı ve yeterliliğini ölçmek için 29 soruluk her alt problem cümlesi doğrultusunda kategorilere ayrılmış bir anket hazırlanmıştır. Proje katılımcılarının ve proje uzmanlarının fikirleri alınmış anket bu doğrultuda hazırlanmıştır. Gazi Üniversitesi dış ilişkiler ofisinden bilgi alınmıştır.

Anketler yüz yüze görüşülerek doldurulmuş; anketi dolduranlara anketin geçerliliğini ve güvenilirliğini arttırmak için her türlü açıklama yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini Ankara'daki yüksek öğretim kurumlarının sanat eğitimi ve grafik eğitimi veren bölümleri oluşturmaktadır. Örneklem olarak konuyla ilgili olan Gazi Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi öğretim elemanlarından toplam 40 eğitimci alınmıştır.

Öğretim elemanlarının görüşlerini inceleyebilmek için uygulanan anket verilerinden elde edilen bulgular, hazırlanan frekans tablolarında gösterilmiştir. Araştırma sonucuna göre;

1. Projelerin yeterli ve yaygın olmadığı,
2. Daha çok kişi bu projelerden yararlanmak istediği,
3. Araştırmaya katılan akademisyenlerimiz AB projelerinin yararlı olduğunu düşündüğü,
4. Mesleki eğitime yönelik kabul edilen projeler kapsamında grafik eğitimi ve grafik sanatlar eğitimi veren bölümlerimiz aktif olmadığı,
5. Grafik eğitimine yönelik projeler uygulanmak istenmiş fakat kabul görmediği söylenebilir.

Çalışmanın öneriler bölümünde AB Eğitim ve Kültür projelerinden daha fazla yararlanmak ve yeterliliğini, yaygınlığını arttırmak için kullanılabilecek çözümler önerilmiştir.

ABSTRACT

THE PROJECTS INCLUDED IN THE EUROPEAN UNION ORIENTED GRAPHIC EDUCATION, INSTRUCTORS SENTIMENTS

Ulusoy, Gözde

Master Degree, Department of Graphic Education

Thesis Advisor: Assist. Prof. Canan DELİDUMAN

Assist. Prof. Yusuf BUDAK

March-2008

European Union has various education systems. European Union aims to turn its education systems into a prototype system. Education is considered as a tool for achieving the targets of the European Union; and therefore, the unification of the education systems and convergence of the educational policies applied by countries is given importance.

In this study, an examination has been conducted on how the departments giving education of graphics in universities benefit from LDV LDV(Leonardo Da Vinci) and Erasmus mutual student Exchange programs by means of National Agency within the Accession Process. It was searched whether the projects of the graphic departments that have been accepted are qualified and what activities the National Agency does with the foreign relations of the departments so as to attract the participation to the projects, and it has been researched whether these Project are qualified to become more widespread in the graphic department of EU Projects. Within the research conducted, the EU projects were examined and the educational and cultural projects were categorised under a subheading. The education and culture oriented objectives of these programs were examined. To see the extensivity, beneficence and sufficiency of the projects in the departments giving arts education, a questionnaire survey made of 26 questions which were divided into categories in accordance with each sub-problem question. The opinions of the Project participant and Project experts were taken and the questionnaire was prepared accordingly. The

questionnaire was answered by means of face to face meeting, and all needed explanations respondents so as to increase the validity and authenticity of the questionnaire.

The population of the study is constituted of the instructors in the department giving arts education and graphic education in universities in Ankara. 40 instructors related with the subject in Gazi University, Başkent University, Bilkent University, TOBB Economy and Technology University and Hacettepe University were applied to respond the questionnaire.

To see the opinions of the instructors, the data collected from the questionnaire are indicated in the frequency tables.

At the end of the study, the following results have been reached:

1. The projects are not sufficient and widespread enough.
2. More people want to benefit from the projects.
3. The instructors participating in the study believe that the EU projects are useful.
4. Our departments giving graphic education and graphic arts education within the scope of vocational education oriented projects are not active.
5. The graphic education oriented projects were desired to be applied but they were not accepted.

In the recommendation section of this study, solutions are explained for benefit from the EU Educational and Cultural projects more and increase their beneficence and extensity.

TABLÖLER LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
01- Araştırmaya Katılan Uzmanların ve Öğretim Elemanlarının Üniversite, Fakülte, Bölüm Olarak Dağılımı.....	39
02- Araştırmaya Katılan Uzmanların ve Öğretim Elemanlarının Bulundukları Üniversitelerdeki Görev ve Unvan Dağılımı.....	40
03- Birinci Alt Problemlere İlişkin Bulgular Ve Yorumlar.....	41
04- İkinci Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	44
05-Üçüncü Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	47

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem, problem cümlesi, alt problemler ve sayıtlılar üzerinde durulmuştur.

1.1. Problem

Eğitim olgusu insan kaynağının yetiştirilmesi ve geliştirilmesinde temel bir işleve sahiptir (Açıkalın, 2000). Bu nedenle hem uluslar hem de uluslar üstü kuruluşların eğitim olgusuna özel önem verdikleri söylenebilir. Dolayısıyla Avrupa Birliği üye ülkelerde bir dizi eğitim projesinin gerçekleşmesine yönelik uygulamalara öncelik verilmektedir. Bu çerçevede, mesleki eğitime de ayrıca özel önem verildiği söylenebilir. Dinan,(2003, S.72)'a göre eğitim ve mesleki eğitim, üye devletlerin büyük ölçüde kendi bağımsız politikalarını yürütmeyi tercih ettikleri ve komisyonun diğer politikalara kıyasla çok az başarı sağlayabilmiş olduğu bir alandır. Dolayısıyla, en etkili üyelerdeki eğitim ve mesleki eğitim standartlarında yaşanmakta olan yakınsama, son on yıldaki piyasa güçlerinin bir özelliği olarak ortaya çıkabilmiştir. Avrupa'da Bologna Deklarasyonu ile 2010 yılına kadar Avrupa Yüksek Öğretim Alanı'nın oluşturulması hedefi açıkça ortaya konmuştur. Bologna sürecinin tamamlanması ile katılımcı ülkelerde isteyen öğrencinin istediği ülke ve üniversitede eğitime başlaması, eğitimini devam ettirmesi ve gerektiğinde farklı bir ülkede başka bir üniversitede eğitimine devam edebilme olanağının tanınması mümkün olabilecektir (Arslan, 2005).

25-59 yaş grubunda lise düzeyinde eğitim alanların oranı istikrarlı bir artış göstermiş ve üniversite bitirenlerin oranında da paralel bir artış vardır. Bu gelişme özellikle AB'ye üye olmadan önce eğitim düzeyleri oldukça düşük olan ülkelerde belirgindir; fakat eğitim düzeyinin en iyi ve en kötü olduğu ülkeler arasındaki fark kapanmamıştır.

Eğitim, ekonomik ve sosyal refah açısından temel bir öneme sahip olmakla birlikte, getirdiği maliyet ve kazançların geleneksel olarak ulusal meseleler olarak kabul edilmesi dolayısıyla eğitim konusu 1957 Roma Antlaşması kapsamında yer almadı(Roma Antlaşması 1957). Sonraki yirmi yıl süresince, başta Eğitim Bakanları Konseyi'nin 1976 tarihli eğitim eylem planı hakkındaki kararı olmak üzere, bir dizi bağlayıcı nitelikte olmayan topluluk karar ve görüşü, üye ülkeler arasında bu konuda işbirliğinin başlatılması için bir çerçeve sağladı (ERHAN, ATAUM-2004 Avrupa Birliği Temel Eğitim Ders Notları).

Haziran 1983 tarihli Stuttgart Deklarasyonu ve Haziran 1984 tarihli Fontainebleau Deklarasyonu ile temeli atılan Avrupa vatandaşlığı kavramı, dikkatlerin bir bütün olarak Avrupa kültürü ve tarihi ve bunların yüksek öğrenim kurumlarının işbirliğiyle teşvik edilmesi üzerinde daha fazla toplanmasına neden oldu. 1986 tarihli Avrupa Tek Senedi'nde öğretim konusunda bir Avrupa boyutuna duyulan ihtiyacın daha da fazla vurgulanması, konseyin Mayıs 1988 tarihli, topluluk ve üyelerini, okul müfredatlarını, öğretim malzemeleri ve öğretmen eğitimlerini Avrupa boyutunda ele almaya davet eden kararına yol açmıştır..

Topluluk eğitim politikası konusunun resmi bir dille Avrupa Birliği Antlaşması'nda ‘’topluluğun, eğitim alanında bir Avrupa boyutunun yaratılması amacıyla, özellikle üye devletlerde kullanılan dillerin öğretimi ve yaygınlaşması, öğrenciler ve öğretmenler arasında değişimin teşvik edilmesi, diplomaların ve eğitim sürelerinin akademik olarak karşılıklı tanınması, eğitim kurumları arasında işbirliğinin desteklenmesi, üye devletlerin eğitim sistemlerindeki ortak sorunlara ilişkin bilgi ve deneyim alışverişinin gelişmesi, gençlik değişim programlarının ve sosyal eğitim alanındaki öğretmenlerin değişimlerinin teşviki ve uzaktan eğitimin gelişiminin desteklenmesi yollarıyla, üye devletler arasında işbirliğini destekleyerek eğitimin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunacağını’’ beyan etmiştir. Böylece AB eğitim konusunda yönerge ve diğer enstrümanlardan oluşan bir hukuki çerçeveyi uygulamaya sokabilecekti. Maddeden de anlaşılabileceği gibi ilk olarak okul

düzeyindeki öğretime yönelenmiştir fakat mesleki eğitim konularından da diğer maddelerde söz edilmiştir (Dinan, 2003).

Madde 126’da hiçbir şeyin ‘’üye devletlerin eğitim sisteminin düzenlenişi ve içeriğindeki sorumluluklarına ve bu ülkelerdeki kültürel ve dilsel çeşitliliğe tam saygı’’ gösterilmeksizin yapılmayacağına dikkat edilmesi komisyonun üye devletlerden bu konuda hala çekindiğini göstermektedir (Roma Antlaşması 1957).

Her şeye rağmen topluluk, 1980’lerin sonunda eğitim ve akademik değişim alanlarında insan kaynakları eğitim, mesleki eğitim ve genişlik Görev Gücü tarafından idare edilen, tartışmalara neden olmayan bir dizi eylem programını başlatabildi. Başbakanlık (2008)’e göre bu programlar arasında Avrupa topluluğu Üniversite Öğrencilerinin Değişimi için Eylem Planı (Erasmus)(1987-1994) ve Avrupa Topluluğu Yabancı Dil Eğitimi Teşvik Eylem Programı (LİNGUA) (1987-1994) bulunmaktadır. Bizim sanat ve tasarım eğitimcileri olarak asıl ilgileneceğimiz başlıklar ise Erasmus Değişim Programı ve Leonardo Davinci Mesleki Eğitim Programı olmuştur.

Brüksel iç hukukuna bir türlü geçirilemeyen üye devletlerin yüksek öğretim diplomalarını karşılıklı olarak tanımalarını şart koşan 1989 tarihli yönergeyi düşündüğümüzde eğitim konusundaki anlaşmazlıkları özetleyebilir. Avrupa Birliği kendi içinde üye devletlerarası eğitim ortaklığını henüz tam anlamıyla çözümleyememiştir (Dinan, 2003, s.73).

Avrupa entegrasyonu sürecinde olan ülkelere sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel katkıda bulunmak amacıyla Avrupa Birliği Programları adı altında, değişik alanlarda geliştirilmiş programlar bulunmaktadır. Ülkeler arasındaki işbirliği ile gerçekleşen ya da gerçekleşecek olan bu programlar, aynı zamanda Avrupa vatandaşlığı kavramının Avrupa yelpazesi altında bulunan toplumlarca benimsenmesi, kültür mirasının korunması, kültürler arası etkileşimi kolaylaştırması, farklı toplumlardan gelen insanların bir proje etrafında toplanarak dayanışma bilinci oluşturmaları gibi amaçları da bulunmaktadır (Duman, 2001).

1.1.1. Avrupa Birliği Eğitim Programlarına Türkiye'nin Katılımı

8 Mart 2001 tarihli Katılım Ortaklığı belgesinde Türkiye'nin AB gençlik ve eğitim programlarına katılımına dair herhangi bir maddeye ve kısa vadeli, ne de uzun vadeli hedefler arasında yer verilmemiştir. Buna karşın, AB müktesebatının stlenilmesine ilişkin 2001 tarihli Türkiye Ulusal Programında eğitim, mesleki eğitim ve gençlik konularına kısa vadeli hedefler arasında yer verilmiştir.(AB ve Türkiye Akdeniz lkeleri Ekonomik Araştırmalar Merkezi ,2003, S.1) Ulusal programda sıralanan önceliklerden bazıları şoyledir:

- AB'nin Gençlik ve Eğitim Programlarından sorumlu Ajansın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanuna ilişkin çalışmaların sonuçlandırılması ile ilgili nceliği,
- Aralarında Socrates, Leonardo ve Gençlik Eylem Programlarının da yer aldığı projeler aracılığıyla eğitim alanında AB standartlarına ulaşılması amacının nceliği,
- Socrates programına üniversitelerin aktif katılımı ve AB tarafından öğrencilere mezuniyetlerinde verilmesi önerilen diploma eki uygulamasına tüm yükseköğretim kurumlarında başlaması,
- Yetişkinlerin eğitimine ve hizmet-içi eğitime dair düzenlemelerin yapılması ile ilgili nceliği.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel ilkeleri Hakkında ereve Anlaşmasının Onaylanması Hakkında karar (Başbakanlık (2002) Resmi Gazete sayı 24863. Ankara) 'dayanan ncelik. Bu kararın yürürlüğe girmesiyle eğitim alanında AB Eylem Programlarını oluşturan öncelikleri bunlardan bazılarıdır.

Eğitim alanında Socrates Topluluk Eylem Programının ikinci evresini oluşturan 24 Ocak 2000 tarih ve 2000/253/EC sayılı kararın, Gençlik alanında Topluluk Eylem Programını oluşturan 13 Nisan 2000 tarih ve 2000/1031/EC sayılı kararın ve Mesleki Eğitim alanında Leonardo da Vinci Topluluk Eylem Programını oluşturan 26 Nisan 1999 tarih ve 1999/382/EC sayılı kararın; Türkiye’de uygulanması sağlanmış ve Türkiye’nin Topluluk Programlarına katılımı konusunda gerekli yasal düzenleme tamamlanmış bulunmaktadır. 2001 tarihli Türkiye Ulusal Programında öngörüldüğü üzere, adı geçen programların yürütülmesi için Ulusal Ajansın kuruluş ve görevlerine dair kanun çalışmaları sonuçlandırılıp uygulamaya konulmuştur. (Başbakanlık (2003). Resmi Gazete sayı 15191, Ankara).

Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı(ABEGMP) kurulmuştur. ABEGMP’nin amacı, Avrupa Birliği’nin eğitim ve gençlik programlarını yürütmek, koordine etmek, izlemek ve Avrupa Komisyonuna rapor halinde sunmak; bu programlar hakkında Avrupa Komisyonu ile gerekli görüşmeleri yapmak ve uygulama sözleşmelerini imzalamaktır. Devlet Planlama Teşkilatı’nın ilgili kuruluş olarak yapılandırılan ABEGMP tüzel kişiliği hai, idari ve mali özerkliğe sahip, aksi belirtilmeyen durumlarda özel hukuk hükümlerine tabi bir kuruluştur.

Avrupa Birliğinin üç eğitim programı olan Socrates (Genel Eğitim), Leonardo da Vinci (Mesleki Eğitim)ve Youth (Gençlik) Programına Nisan 2004 tarihinden itibaren resmen katılmaya başladık. (www.meb.gov.tr; (2007))

Programların ikinci aşaması 2000-2006 yılları arasında uygulanmıştır. Programların bütçesi oldukça yüksek olmuştur. Socrates 1.850 milyon Euro, Leonardo 1.150 milyon Euro ve Youth 520 milyon Euro’ya yakın fon aldığı gözlemlenmiştir (Ulusal Ajansın 2006 proje sonuçları raporuna göre).

1.1.2. AB Programlarına Genel Bir Bakış

Avrupa Birliği (2008) ve Başbakanlık (2008) proje kılavuzlarına göre AB programları aşağıda özetlenerek açıklanmıştır.

1.1.2.1. SOCRATES (GENEL EĞİTİM):

Programın Genel Kapsamı: Socrates programı eğitimin tüm alanlarını kapsamaktadır.

Yaş farkı gözetmeksizin herkesin katılabileceği programın alt başlıkları; yaş grupları ve kapsadığı konulara göre aşağıda alt başlıklarda açıklanmıştır:

A) Comenius (okul eğitimi) programı :

Programın Amacı: Program, okul ortaklıkları kurdurmakta, öğretmen ve öğrenci değişimi yaptırmakta, ayrıca; iyi deneyimlerin paylaşılması, ortak müfredat uygulamaları, dil öğrenimi, uzaktan eğitim modelleri uygulamaları, yetişkin eğitimi, hizmet içi eğitim gibi eğitimin tüm alanlarını kapsayan projelerin gerçekleştirilmesine fırsatlar sağlamayı hedeflemektedir.

Programın Kapsamı: Bu program, okul öncesinden lise son sınıfa kadar olan genel eğitimi kapsar. Tüm seviyelerdeki okullarımızın üye ve aday ülke okulları ile ortaklıklar kurup bu programdan yararlanması, eğitimde kalite ortaklığına gitmesi ve öğretmen ve öğrencilerin değişim projelerinde yer almasını öngörmektedir..

B) Erasmus yüksek öğretim programı:

Programın Amacı: Üniversiteler arası işbirliği projeleri bu programda değerlendirilmiştir. Bu program Avrupalı öğrencilerin ve akademisyenlerin ülkemizi tanımaları açısından uygulanmaya konulmuştur. Ayrıca programın

amacı kamu idareleri arasında güvenli, etkili bilgi değişiminin sağlanması, bilgi değişiminin faydalarının işletmeler ve vatandaşları kapsayacak şekilde genişletilmesi, stratejik çerçeve oluşturularak Topluluk karar alma sürecinin desteklenmesi, farklı politika alanları arasında karşılıklı işbirliğinin oluşturulmasıdır (Roma Anlaşması 1957; madde 2)

Programın Kapsamı: Yüksek öğretimin tüm seviyelerini kapsamaktadır. Üniversiteler arasında ortaklık kurularak öğrenci, öğretim üyesi değişikliği yapılmakta, bizim öğrencilerimiz kendi üniversitelerinin anlaşma yaptığı üye veya aday ülkelerin üniversitelerinde yarım/tam yıl okuma hakkına sahip olmakta, aynı şekilde o üniversitelerden de ülkemize öğrenciler gelmekte ve tüm masraflar program kapsamında karşılanmaktadır. Ülkemizdeki üniversite öğretim elemanlarının da bu programdan yararlandığı gözlenmektedir (Başbakanlık, (2007). Program Kılavuzu,Ankara).

1.1.2.2. Leonardo Da Vinci (Mesleki Eğitim)

Programın Genel Amacı: Mesleki eğitimin kalitesinin artırılması ve güçlendirilmesini amaçlamaktadır. Çok kültürlü başarı için değişik kültürlerde tecrübe fırsatı, dış ülkelerde iş-eğitim programları, kampus ve üniversitede çeşitlilik, uluslararası organizasyonlarda stajlar gibi ögeler öncellenmektedir. Özetle, üniversitelerin ana araştırma, yayın ve öğrenme konularında uluslararası arenada kendini geliştirmesi gerekmektedir. Bir diğer tartışma/beklenti ise, üniversite-endüstri işbirliğinin uluslararası iş eğitimi ve araştırma düzeyine yükseltilebilmesidir (Tora, 1996) .

Programın Genel Kapsamı: Mesleki eğitim almış kişiler, öğrenciler, genç işçiler, eğitimciler ve yeni mezunlar için üye /aday ülkelere ziyaret, eğitimcilerin ve mesleki eğitim uzmanlarının eğitimi için uluslararası değişim, tematik konularda uzmanların eğitim ziyaretleri projeleri, bilgi ve iletişim teknolojilerinin mesleki eğitimde kullanılmasına, mesleki eğitimde yenilik ve kaliteyi geliştirmesine ve transferine

yönelik projeler, mesleki eğitimde yabancı dil ve kültür bilgisinin geliştirilmesine yönelik projeler bu program kapsamında ülkemizin yararlanacağı alanlardır.

1.1.2.3. Youth (Gençlik)

Programın Genel Amacı: Avrupalı gençlerin birbirlerini tanımaları ve gönüllü olarak toplumsal faaliyetlere katılmaları amaçlanmaktadır. Ülkemiz gençlerinin Avrupalı yaşlıları ile birlikte yürüteceği projeler, karşılıklı olarak birbirlerini tanımalarını amaçlamıştır.

Programın Genel Kapsamı: Youth-Gençlik Programı 15-25 yaş arası gençlerin değişim ve gönüllülük programıdır. Bu programlar kapsamında geçen yıl sonuna kadar 2 milyon Avrupalı öğretmen ve öğrenci değişim programlarından yararlanmıştır.2007'den itibaren ülkemizin tam katılımı sağlanmıştır. (www.ogretmenlik.com,(2007), AB Proje Kılavuzu, Ankara).

1.1.3. Programların Ayrıntılı Ve Proje Örnekli Açıklaması

Bu bölümde daha önce amaç ve kapsamı açıklanan programların ayrıntılı açıklamaları yapılmıştır. Açıklaması yapılan programlara yönelik uygulanmış proje örnekleri eklerde belirtilmiştir.

1.1.3.1. Socrates (Genel Eğitim) programları

Socrates Avrupa Birliği'nin genel eğitim alanındaki eylem programıdır. Hareketlilik ve değişim programları Sokrates'in önemli özelliğidir. Karşılıklı eğitim işbirliği ve okul ortaklığı projeleri, öğretim ve üniversite kadrosunun ve üniversite öğrencilerinin değişimi, elektronik uzaktan eğitim yöntemlerinin kullanımı ve eğitim

yöneticileri arasındaki Avrupa çapındaki bilgi ağları bu bütüncül yaklaşımın parçalarını oluşturmaktadır (Duman, 2001).

Program aşamalar halinde planlanıp uygulamaya konmaktadır. Programın ikinci safhası 1 Ocak 2000 - 31 Aralık 2006 dönemini kapsamakta ve 1995-1999 döneminde elde edilen tecrübeler ve başarılar üzerine bina edilmiş bulunmaktadır.

Socrates Avrupa Birliği Antlaşmasının 149 ve 150. maddelerine dayanılarak hayata geçirilmiştir. Söz konusu maddelere göre, Birlik üye devletlerle yakın işbirliği içinde, bir dizi eylemi uygulamaya koyarak eğitimde kalitenin geliştirilmesine katkıda bulunacaktır. Antlaşma, aynı zamanda, Birliğin bütün vatandaşlarının hayat boyu öğrenme imkanlarını geliştirme taahhüdünü de içermektedir.

Socrates programı aşağıdaki türden faaliyetleri desteklemekte ve programın değişik eylem alanlarında (alt program) çeşitli şekillerde hayata geçirilmektedir. Bunlar şöyle sıralanabilir:

- Avrupa'da, eğitim alanında insanların ülkeler üstü (ülkeler arası) hareketliliğinin sağlanabilmesi,
- Eğitim alanında yeniliği ve kaliteyi artırmayı hedefleyen, ülkeler üstü işbirliği ve ortaklıklara dayanan projelerin geliştirilmesi,
- Yabancı dil yeteneklerinin geliştirilmesi ve farklı kültürlerin anlaşılması,
- Eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının arttırılması,
- Karşılıklı bilgi, tecrübe ve iyi uygulama örneklerinin aktarımını kolaylaştıran ülkeler üstü işbirliği ve iletişim ağlarının kuvvetlendirilmesi,

- Eğitim sistemleri ve politikalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve gözlenmesi,
- Karşılıklı bilgi değişimi ile yeniliklerin ve iyi uygulama örneklerinin yayımına yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi ile program sürdürülmektedir.

Başbakanlık, (2007). Program Kılavuzu'na göre Socrates Programı sekiz eylem alanından (alt program) oluşmaktadır ve özet olarak aşağıdaki türde faaliyet/projelerle uygulamaya geçirilmektedir:

A) Erasmus:

Programın Amacı: Erasmus'un amaçlarını şöyle sıralayabiliriz:

- Yükseköğretim kurumları arasında Avrupa boyutunun teşviki amaçlı ortak projeler ve programlar yürütülebilmesi,
- Üniversite öğrencileri ve öğretim elemanları için mübadele bursları verilmesi,
- Akademik Uzmanlık Ağları'nın (Thematic Networks) hayata geçirilmesinin sağlanması.

Programın Kapsamı: Yüksek Öğretim-bÜniversite lisans ve lisans üstü (doktora dahil) eğitimi, bu alanda işbirliğini ve karşılıklı öğrenci değişimini konu alan alt programıdır.

B) Comenius:

Programın Amacı: Comenius'un amaçlarını şu şekilde sıralayabiliriz;

- Avrupa eğitim projelerinin geliştirilmesine yönelik okullar arası işbirliğinin ve ortaklığın geliştirilmesini sağlamak,
- Okullar arası iletişim ve işbirliği ağlarının oluşturulmasını sağlamak ,
- Öğretmenler için meslek içi ve öncesi kısa süreli eğitim imkanları sağlayabilmek,
- Örgün eğitim personelinin eğitimi için imkanlar oluşturmak,

Programın Kapsamı: Örgün Eğitim ve Üniversite Öncesi Okul Eğitimi kapsar.

C) Grundtvig:

Programın Amacı: Grundtvig'in amaçlarını şöyle sıralayabiliriz;

- Ülkeler üstü işbirliği projeleri geliştirilmesini sağlamak,
- Öğrenme amaçlı işbirliği ve ortaklıklar oluşturmak,
- Yaygın eğitim personelinin kısa süreli eğitim amaçlı olarak ülke dışına hareketliliğini arttırmak,
- Uzmanlık alanı (thematic) ve proje amaçlı ağların kurulmasını sağlayabilmek

Programın Kapsamı: Yaygın Eğitimdekilere ve yetişkinlere yöneliktir.

D) Minerva:

Programın Amacı: Program amaçlarına göre şöyle sıralandırılabilir;

- Eğitim alanında veya eğitim üzerinde etkisi olan diğer alanlarda yeniliklerin anlaşılması içerikli projeler amaçlanmış,
- Eğitim alanında, özellikle yenilik getiren, özgün ve yeni yöntemlerin ve kaynakların tasarlanması, geliştirilmesi ve test edilmesi amaçlı projeler Eğitime erişim ve bilginin yayımı imkanlarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması içerikli projeler amaçlamış,
- Açık-Uzaktan eğitim ve eğitimde bilgi teknolojilerinin kullanımı alanlarında karşılıklı bilgi ve tecrübe değişimine yönelik çalışmalar amaçlamıştır.

Programın Kapsamı: Açık-Uzaktan Eğitim, Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri(ICT) kapsamına alınmıştır.

E) Lingua:

Programın Amacı: Programın amaçlarını şöyle sıralayabiliriz:

- Avrupa Dilleri Eğitimi Dil öğreniminin öneminin kavranmasına ve desteklenmesine yönelik faaliyetler (bilgilendirme kampanyaları, yarışmalar, ödüller, özel çalışma ve incelemeler) gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Dil becerilerinin tanınmasına yönelik programlar sunmak,

- Dil eğitim kurumları arasında iletişim ve işbirliği ile bilgi alışverişini artırma amaçlı çalışmalar ve projeler yürütmek, bu alanda düzenlenen toplantı, seminer, konferans vs. ile uzmanlık yayınlarının desteklenmesi, akademik uzmanlık ağlarının oluşturulmasını sağlamak,
- Dil öğretimi ve yabancı dil becerilerinin değerlendirilmesi araçlarının geliştirilmesi için (dil eğitim müfredatında yenilikler getiren, bu alanda yeni eğitim materyalleri geliştiren, dil becerilerini ölçme amaçlı yeni yöntemler ortaya çıkaran, dil eğitimi için yeni görsel ve işitsel malzemeler geliştiren ve özellikle kendi kendine dil öğrenme amaçlı yeni yöntemler ve sistemler sunan projelerin desteklenmesi) projelerin uygulanmasını sağlamaktır.

Programın Kapsamı: Yüksek Öğretim kurumları, dil eğitimi veren kurumları, uzmanlar ve dil eğitimcilerini kapsamaktadır.

F) Observation and Innovation- Eğitim Sistemleri

Program Genel Amacı: Diplomaların, mesleki niteliklerin ve eğitimde geçirilen sürelerin karşılıklı tanınmasına yönelik faaliyetlerin, çalışmaların, incelemelerin, pilot projelerin ve bilgi alışverişinin desteklenmesi, Ulusal Akademik Tanıma ve Bilgi Merkezleri (NARIC) Ağı faaliyetleri,

Programın Genel Kapsamı: Politikalarının İzlenmesi ve bu alanlarda yeniliklere göre program kapsamına göre ikiye ayrılır:

ARION: Eğitim alanında karar alıcılar, yöneticiler ve uzmanlar için karşılıklı araştırma ziyaretleri programıdır.,

Eurydice: Avrupa Eğitim Sistemleri ve Politikaları Bilgi Ağının bütün faaliyetlerini kapsayan alt programdır. Bu alt programın amacı:

- Eğitim sistemlerinin ve politikalarının analizi ile eğitimde kalitenin değerlendirilmesi konularında çalışan kurum ve kuruluşlar arasında ilişkilerin artırılması ve ağlar oluşturulmasını,
- Ortak eğitim politikası amaçlı her türlü çalışma, inceleme, pilot proje, seminer, uzman değişimi gibi faaliyetlerin desteklenmesini amaçlar.

G) Joint Actions:

Programın Amacı: Mesleki eğitim ve gençlik programları ile işbirliği ve ortak proje imkanlarının geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Programın Kapsamı: Diğer Avrupa Programları ile ortak eylemleri kapsar.

1.1.3.2. Youth (Gençlik) programı

Programın Amacı: Program, yalnızca öğrenci projelerine mali destek sağlamak yoluyla değil, aynı zamanda Avrupa çapında ya da daha geniş bir çerçevede ortaklıklar kurulması için bilgi, eğitim ve fırsatlar sağlayarak, gençlerin ve gençlik çalışanlarının yararına çalışmayı hedeflemektedir.

Programın Kapsamı: Gençlik Topluluk Eylem Programı, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyinin 13 Nisan 2000 tarih ve 1031/ 2000/ AK sayılı Kararı ile kurulmuştur. "Avrupa için Gençlik" ve "Avrupa Gönüllü Hizmeti" gibi daha önce de bazı programlar dahilinde yer almış olan etkinlikleri içermektedir.

Gençlik Programı şu kişilere ve alanlara yöneliktir;

- Gençlik Programı,öncelikle, Avrupa Birliği Üye Devletlerinin herhangi birinde ya da diğer Program ülkelerinden birinde yasal olarak ikamet eden ve yaşları 15 ile 25 arasında olan gençlere yöneliktir.
- Gençler ile gençlik ve yaygın eğitim alanlarındaki diğer aktörleri, Gençlik programının sunduğu fırsatlar hakkında bilgilendirmeyi ve onlara programın sağladığı avantajlara erişim olanağı bulabilmeleri için yardımcı olmayı amaçlamıştır.

Aşağıda belirtilen gruplar Gençlik programına katılabilirler:

- Gençlik değişim programı organize etmek ya da kendi yerel topluluklarında bir girişim başlatmak isteyen genç grupları;
- Avrupa Gönüllü Servisine katılmak isteyen gençler;
- Edindikleri deneyimi iletirmek isteyen eski gönüllüler;
- Gençlik kuruluşları;
- Gençlik liderleri;
- Gençlik çalışanları;
- Gençlik ve yaygın eğitim alanında faaliyet gösteren proje yöneticileri ya da düzenleyicileri;
- Kar amaçlı olmayan diğer kuruluş, dernek ya da yapılar.

Gençlik programlarının diğer AB programlarıyla ilişkisini şu şekilde vurgulanabilir: Socrates ve Leonardo Da Vinci ile beraber, gerek örgün gerekse yaygın eğitim ve mesleki eğitim alanında bir Avrupa eğitim düzlemi yaratmak için geliştirilmiş birçok programlardan biridir. Yaygın eğitim deneyimine odaklanmış etkinlikler sunan Gençlik programı, diğer iki temel programı tamamlayıcı niteliktedir.

Gençlik programının genel yapısı incelendiğinde değişik alanlar arasında bütünleşmeyi ve bu alanlar arasında ortak noktaların bulunduğu ve bunların birbirine olan desteği görülebilir. Bu bütünleşmiş yaklaşım, alanlar arasında daha fazla bir sinerjinin ortaya çıkmasını sağlamış; ve böylece de herhangi bir alan'de geliştirilmiş olan iyi bir örneğin, diğerlerine de aktarılması mümkün olabilmektedir. Bu beş temel Eylem şunlardır:

A) Eylem 1 Avrupa için Gençlik

Gençlik Değişimleri ve Gençlik Buluşmaları, farklı ülkelerden (yaşları 15-25 arasında olan) genç gruplarına bir araya gelme fırsatı sunmayı amaçlamıştır. Bu programların, grupların ortak noktalarını keşfetmeleri ve birbirlerinin kültürlerini tanımaları açısından pedagojik bir değeri ve yaygın öğrenim gibi bir amacı olduğunu söyleyebiliriz.

B) Eylem 2 Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH)

Bu Eylem çerçevesinde, yaşları 18 ile 25 arasında olan gençler, toplumsal, ekolojik, çevre ile ilgili, sanat ve kültür, yeni teknolojiler, spor v.b. gibi geniş bir etkinlik alanındaki yerel projelere Avrupa gönüllüsü olarak katılıp, 12 aya kadar yurtdışında kalabilmeleri öngörülmüştür.

C) Eylem 3 Gençlik Girişimleri

Bu Eylem aracılığıyla, yaşları 15/18 ile 25 arasında olan gençler yerel düzeyde bir proje yürütmek için destek alabilirler. Amaç, gençlere girişimci ruhlarını ve yaratıcılıklarını geliştirme ve ortaya koyma şansı vermektir. Bunun yanı sıra, eski AGH gönüllülerine gönüllü hizmetleri süresince edindikleri uzmanlığı ve becerilerini kullanmaları için somut bir fırsat sunmayı amaçlamıştır.

D) Eylem 4 Ortak Eylemler

Bu Eylem, SOCRATES (eğitim), LEONARDO DA VINCI (mesleki eğitim) ve GENÇLİK (yaygın eğitim) programlarını bir araya getirir. Bu üç programın ve Kültür 2000 gibi diğer programların tamamlayıcı niteliğine dayalı girişimlere destek vermeyi öngörülmüştür.

E) Eylem 5 Destek Faaliyetleri

Bu faaliyetler, iyi uygulamaların paylaşımı ya da proje düzenleyenlerin eğitilmesi gibi etkinlikler yoluyla gençlik projelerinin niteliğini yükseltmek, elde edilen kazanımları sürdürmek ya da ilerletmek, ve Topluluk düzeyinde yaratıcı etkinlikleri artırmak için diğer GENÇLİK programlarını desteklemektedir; ve bu programları tamamlayıcı nitelikte olduğu söylenebilir.

1.1.3.3. Leonardo Da Vinci (Mesleki Eğitim Projeleri)

Organizasyon ve içeriği Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin sorumluluğunda olan Leonardo da Vinci programı ile AB'ne üye ve aday ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen bir programdır.

Bu program; ülkeler arası işbirliği yoluyla mesleki eğitim sistemleri ile uygulamalarında kalitenin geliştirilmesini, yeniliklerin teşvik edilmesini ve Avrupa boyutunun yükseltilmesini amaç edinmiştir.

Leonardo da Vinci programının ikinci aşaması, Topluluğun mesleki eğitim alanında yirmi yıldır gerçekleştirmekte olduğu etkinliğin devamı olmuştur.

Programın birinci aşamasının hedefleri doğrultusunda ikinci aşamada da Üye Devletlerin mesleki eğitimin kapsamı ve organizasyonu konusundaki sorumluluğuna, kültürel çeşitliliğe ve dil çeşitliliği dikkate alınarak gerçekleştirdikleri eyleme destek olmaya çalışılmaktadır. Bunun için mesleki eğitim alanındaki ülkeler arası işbirliği projeleri finanse edilmektedir. (http://europa.eu.int/comm/education/index_en.html)

Mesleki eğitime yakın alanlardaki projelere destek sağlayan diğer Topluluk programları ve girişimleri de bulunmaktadır. Komisyon ve Üye Devletler Leonardo da Vinci programı ile bu programların birbiriyle tutarlı ve birbirini tamamlayıcı olmasına dikkat etmiştir. İstihdam konusundaki talimatlarda belirtilen öncelikler de göz önünde tutulmuştur. Komisyon, Topluluk sosyal ortaklarıyla müştereken sektörel düzeydeki çalışmalar dahil Avrupa sosyal diyalogu ile işbirliğini geliştirmeye çalışmışlardır denilebilir.

Programın üç genel hedefi vardır;

A. Kişilerin, özellikle gençlerin, temel mesleki eğitim içinde tüm düzeylerde beceri ve yeterliliklerinin artırılması; bu hedefe yönelik istihdamın artırılması ve mesleki entegrasyonun yeniden entegrasyonunun kolaylaştırılması amacıyla diğerleriyle birlikte iş-bağlantılı mesleki eğitim ve çıraklık yoluyla gerçekleştirilebilmesi öngörülmüştür.

B. Özellikle teknolojik ve örgütsel değişimi güçlendirmek üzere uyum sağlayabilmeyi artırıp geliştirmeye yönelik sürekli-mesleki eğitimde ve hayat-boyu beceri ve yeterlilikler kazanmada kalitenin yükseltilmesi, bunlara erişimin iyileştirilmesi hedeflenmiştir.

C. Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği, yeni istihdam fırsatları açısından da, geliştirmek üzere mesleki eğitimin yenileşme sürecine katılımını destekleyip artırmak. Bu çerçevede, üniversiteler dahil mesleki eğitim kurumları ile işletmeler (özellikle KOBİ'ler) arasında işbirliğinin artırılmasına özel önem verilmesi öngörülmüştür.

İlk iki hedef kapsamında yenilikçi danışma ve rehberlik yaklaşımları özellikle öne çıkarılması vurgulanmaktadır.

Söz konusu üç hedef uygulanırken;

- İşgücü piyasasında engelliler dahil en fazla dezavantajlı konumda bulunanların eğitim almasını kolaylaştıracak uygulamaların geliştirilmesi,
- Eğitimde ayrımcılıkla mücadele etmek üzere kadın ve erkeklere eşit fırsatlar oluşturulması konularındaki tekliflere öncelik verilmiştir..

Programın hedeflerinin gerçekleştirilmesinde 2000, 2002 ve 2004 için yapılan teklif çağrılarında özel önem taşıyan **öncelikler** belirtilmektedir. Özellikle 2003-2004 çağrılarında aşağıdaki öncelikler (Konulu faaliyetler dışında tüm faaliyet alanlarına uygulanabilir) belirlenmiştir. Bunlar şöyledir:

1. Öğrenmenin değerlendirilmesi ;
2. Mesleki eğitim ve öğretimde (MEÖ) yeni öğrenme, öğretme ve temel beceri biçimleri geliştirilmesi;
3. Rehberlik ve danışma hizmetlerinin verilmesi.
 - Programa katılan ülkelerde mesleki eğitim sistemlerinin ve uygulamalarının kalitesinin artırılması, yenilikler geliştirmek ve ulusal mesleki eğitim politikalarına katma değer sağlanması.
 - Her düzeydeki mesleki eğitimde Avrupa boyutunun teşvik edilmesi, ülkeler arası çalışma şartlarına uyumun geliştirilmesi.

- Sürekli mesleki eğitimin teşvik edilmesi ve ülkeler arası çalışma şartlarına uyumun geliştirilmesi.
- Sürekli mesleki eğitim ve ömür boyu öğrenme isteğinin güçlendirilmesi, yarının mesleklerine hazırlanma ve teknolojik değişimlere uyumun teşvik edilmesi.
- Modern teknolojiler alanında eğitim ve müteakip eğitimde; yüksek okullar, mesleki eğitim tesisleri ve işletmelerin daha fazla karşılıklı etkileşiminin sağlanması.
- Mesleki eğitim alanında dil yeterliliklerinin geliştirilmesi ve ortak terminolojinin oluşturulması.
- Özellikle gençler için temel mesleki eğitimin desteklenmesi ve teşvik edilmesi.
- Mali, sosyal veya fiziksel nedenlerle eğitimden yararlanamamış kişiler için temel mesleki eğitimi veya ileri düzeydeki eğitimlere erişimin kolaylaştırılması.
- Mesleki eğitimde bayanların fırsat eşitliğinin teşvik edilmesinin sağlanması.
- Mesleki danışmanlık sistemlerinin kurulmasının teşvik edilmesi, bağımsız sürekli eğitim ve açık öğrenim yöntemlerinin gelişmesine katkı sağlanması.

Leonardo da Vinci programının ikinci aşamasında Topluluktan mali destek alan beş ayrı faaliyet konusu bulunur. Bunlar şöyledir:

- Hareketlilik (*mobility*)
- Pilot projeler ("konulu faaliyetler" dahil)
- Dil yeterlilikleri
- Ülkeler arası ağlar
- Referans kaynakları

Program, pilot projeler ve dil yeterliliği projeleri kapsamında geliştirilen yeni metotları ve ürünleri test edici deneysel uygulamalar haricinde verilen eğitimi çoğunlukla finanse etmediği ulusal ajans tarafından vurgulanmaktadır(Başbakanlık 2008).

Yakın Topluluk programları ile, özellikle Socrates ve Youth programları ile "müşterek faaliyetler" için özel bir Topluluk desteği de bulunmaktadır.

(http://europa.eu.int/comm/education/index_en.html)

1.1.3.4. Hareketlilik (Mobility)

Projenin Amacı: Burada esas nokta, temel mesleki eğitim ve sürekli-mesleki eğitimin Avrupa boyutunun güçlendirilmesi, kişilerin teori ve uygulama içeren faaliyetlerden, özellikle iş-bağlantılı eğitimle deneyim kazanmaya teşvik edilmesi, dil becerilerinin, ülkeler arası bağlantıların, eğitmenler ve insan kaynakları yöneticileri için başarılı uygulamaların karşılıklı değişimlerinin geliştirilmesidir.

Bu tür bir faaliyet alanı mesleki eğitim alanında tüm aktörlerin bir araya gelmesini sağlayarak genel anlamda hem ülkeler arası işbirliğinin hem de çalışma hayatı ile eğitim sistemleri arasındaki bağların güçlendirilmesi için yararlıdır.

Projenin Kapsamı: Bu başlık altında verilecek tekliflerin eğitim sisteminin içinde olan, daha çok eğitim görmekte olan veya iş gücü piyasasına girmeye çalışan gençlere, genç işçilere veya iş arayanlara, yeni mezunlara, yüksek öğrenim kurumlarında kayıtlı olan öğrencilere yöneliktir ("yerleştirme" projeleri) ülkelerarası hareketlilik faaliyetleri ile ilgili olmalıdır. Teklifler aynı zamanda eğitmenlere veya insan kaynakları yöneticilerine ve eğitim projesi yöneticilerine, yabancı dil uzmanlarına ve sosyal ortaklara yönelik de olabilir ("karşılıklı değişim" projeleri).

Uygulama, iştirak eden yararlanıcının türüne göre üç temel alanı kapsar:

- Ülkelerarası yerleştirme projeleri,
- Ülkelerarası karşılıklı değişim projeleri,
- CEDEFOP tarafından düzenlenen çalışma ziyaretleri

Hareketlilik projeleri, yerinde uygulama esasına göre uygulanmaktadır, dolayısıyla teklifler proje hazırlayanın ülkesindeki Ulusal Ajansa gönderilmektedir.

1.1.3.5. Pilot projeler

Topluluk mali desteği; mesleki eğitim ve rehberlik alanında metot, içerik ve ürün açısından yenilikçi uygulamaların tasarımı, geliştirilmesi, test edilmesi, değerlendirilmesi ve yayılması alanlarındaki etkinlikleri kapsar.

Pilot projeler, yenileşme sürecini hareketlendirmek ve eğitimin ve mesleki rehberliğin kalitesini artırmak içindir. Bunların uygun hallerde yeni bilgi ve iletişim teknolojilerini de kullanarak elle tutulur ürünler gerçekleştirmesi gerekir.

Bu faaliyet alanı kapsamında Topluluk düzeyinde özel ilgi gösterilen konularda "konulu faaliyetler" olarak adlandırılan az sayıdaki projeye de özel mali destek sağlanacaktır. Bu konuların/temaların neler olduğu Topluluk teklif çağrılarında belirtilecektir. 2003-2004 teklifleri için iki özel konu (tema) belirlenmiştir; bunlar "kalite" ve "kültürler arası diyalog" olarak ikiye ayrılmıştır. Bunlardan birincisi dil yeterlilikleri ve diğeri ise ülkelerarası ağlardır.

1.1.3.6. Dil yeterlilikleri

Bu projeler, daha az kullanılan ve öğretilen diller konusu projeler dahil, mesleki eğitim kapsamında dil ve kültürel yeterliliklerin artırılması ile ilgilidir.

Teklifler; öğretim materyallerinin tasarımı, test edilmesi ve tanınması, değerlendirilmesi ve yayılmasına yönelik olabileceği gibi farklı mesleki ve ekonomik sektörlerin belirli ihtiyaçlarına göre hazırlanmış yenilikçi öğretim metotları konusunda da olabilir. Aynı zamanda dil konusundaki denetimlerin ve kendi kendine dil öğrenmeye dayalı yenilikçi pedagojik yaklaşımlar geliştirilmesi ve sonuçların dağıtılması ile ilgili de olabilir.

1.1.3.7. Ülkelerarası ağlar

Program, Avrupa boyutunda uzmanlık ve yaygınlaştırma konularındaki ülkeler arası ağlar için finansal destek vermektedir. Bu ağların üç fonksiyonu vardır:

- Avrupa uzmanlığı ve yenilikçi yaklaşımların toplanması, süzgeçten geçirilmesi ve temeller oluşturulması,
- Mesleki becerilerle ilgili ihtiyaç analizlerinin ve tahminlerinin iyileştirilmesi,
- Ağ çıktılarının ve proje sonuçlarının Birlik çapında uygun şekilde yayılması/dağıtımı.

1.1.3.8. Referans Kaynakları Yaygınlaştırmaya Yönelik projeler

Bu tür referans kaynaklarından amaç, belirlenen bir konuda Topluluk düzeyinde ulusal mesleki eğitim sistemlerindeki belirli özelliklerin ve değişimlerin kaydedilmesi imkanı vermesidir.

Karşılaştırılabilir verilerin oluşturulması ve güncelleştirilmesi projeleri (istatistikî projeler), iki yıllık istatistikî program belirlenip yayınlanır yayınlanmaz özel teklif çağrıları konusu olması öngörülmüştür.

1.1.4. Gençlik Programlarını Kim Uygular

1.1.4.1. Avrupa komisyonu: Programın başlatıcısı olan Avrupa Komisyonu, programın düzgün bir şekilde işleminin nihai sorumlusudur. Bütçeyi yönetir ve Program'a ilişkin öncelikleri, hedefleri ve ölçütleri süreklilik temelinde belirler. SOYUER,(2006)

Ayrıca, programa katılan ülkelerin her birinde, gençlik ile ilgili işlerden sorumlu ulusal yetkililer tarafından atanmış ve yapılandırılmış ofisler olan GENÇLİK programı Ulusal Ajanslarının eşgüdümünün sağlanması da tamamıyla

Komisyon'un sorumluluğundadır. Avrupa Komisyonu, Ulusal Ajanslar ile yakın işbirliğine girmekte ve onların etkinliklerini izlemektedir. Ayrıca Avrupa düzeyinde Programın genel uygulanışını, imajını, takibini ve değerlendirilmesini yönlendirmekte ve izlemektedir.

1.1.4.2. Ulusal yetkililer: AB Üye Devletleri ve Programa katılan diğer ülkeler, özellikle temsilciler atadıkları Program Komitesi aracılığıyla, GENÇLİK'in uygulanışına katılmaktadırlar. Ayrıca, Ulusal Ajanslar'ın oluşturulmasından, ve izlenmesinden sorumludurlar. Bu ikinci görev Avrupa Komisyonu ile paylaşılmaktadır.

Gençlik Programı Ulusal Ajanslarının temel işlevleri, Program'ın ulusal düzeyde desteklenmesi ve uygulanmasıdır. Gençler için mevcut olan Avrupa programları hakkında deneyim sahibidirler ve ilgili konu ve kuruluşlar konusunda bilgilidirler.

Ulusal Ajansların her biri, Avrupa Komisyonu; ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki proje rehberleri ve de gençler arasında bir bağ görevi üstlenmektedir; ve kilit iletişim noktasıdır. Ajanslar, gençlik programı ile ilgili genel bilginin yayılmasından ve ortaklıklar kurulmasını teşvik etmek ve kolaylaştırmaktan sorumludurlar. Ayrıca Avrupa Komisyonu'nun belirlemiş olduğu ölçütler doğrultusunda, projelerin seçimini yapmak da sorumlulukları arasındadır. Proje rehberlerine danışmanlık yapmakta ve değişik eğitim etkinlikleri düzenlemektedirler. Program'ın yararlanıcıları için birincil bilgi kaynağı Ulusal Ajanslardır.

1.1.4.3. (Ulusal Ajans) (National Agency) AB Eğitim ve gençlik programları merkezi

Avrupa Birliği'ne katılan ülkelerin AB Eğitim ve Gençlik Programlarından yararlanmasını sağlamak üzere ülkelerinde kurdukları ve ilgili taraflar ile işbirliği içinde programlardan yararlanma faaliyetlerini organize ve koordine eden uygulama birimidir. İlgili taraflar: AB KOMİSYONU: (Eğitim ve Kültür Genel

Müdürlüğü) Ulusal Ajans 6 Ağustos 2003 Tarih ve 25191 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4968 No'lu Kanun ile Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde ilgili kuruluş olarak kurulmuştur

1.1.4.4. Ulusal Ajansın görevleri

- AB Eğitim ve Gençlik Programlarının ülke çapında tanıtılması ve bu amaçla gerekli ulusal altyapının oluşturulması
- Programlara ilişkin belgelerin Türkçeye çevrilmesi;
- Katılım şartları, başvuru ve seçilebilirlik ile ilgili konularda bilgi sağlanması;
- Tahsis edilen kaynakların muhasebesi için gerekli sistemin kurulması ve işletilmesi;
- Başvuruların kabul edilmesi ve değerlendirilmesi;
- Finanse edilen projelerin gelişiminin izlenmesi; tahsis edilen kaynakların kullanımına ilişkin teknik denetim, raporlama ve değerlendirmelerin yapılması.
- Ülke çapında AB Eğitim ve Gençlik Programları ile ilgili proje tekliflerinin hazırlamasının sağlanması ve uygun görülen proje önerilerinin uygulaması konusunda yararlanıcılara teknik destek sunulması;
- Yararlanıcılar ve Avrupa Komisyonu ile gerekli sözleşmelerin yapılması ve programlardan yararlanma hakkını kazananlara ödemedede bulunulması.

1.1.4.3.1. Yürütülen Çalışmalar

- Programlara katılım için müracaatın gerçekleştirilmesi;
- DPT bünyesinde ABEGP Merkezi'nin kurulması ;
- Birim için ihtiyaç duyulan personelin görevlendirilmesi;
- AB programlarına katılımı ile ilgili Çerçeve Anlaşma'nın onaylanması ve yasalaşması;

Her üç programın iş plânları ve bütçeleri Avrupa Komisyonu ile müzakere edilerek, Aralık ayında neticelendirilmiştir. Sözleşmeler 23 Aralık 2002 tarihinde tarafımızdan, 27 Aralık 2002'de ise Komisyon tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir. (SOYUER,(2006))

1.1.4.5. Hazırlık önlemleri

Ulusal Ajansın hazırlık önlemleri aşağıda verilmiştir:

- Ulusal ajansın insan gücü, bilgi, fiziki ve hukuki altyapısının oluşturulması ve Geliştirilmesi;
- Programların ülke genelinde tanıtılması;
- Uygulama için gerekli temel bilgi merkezlerinin oluşturulması (Eurydice ve Naric) Eğitim Faaliyetleri;

- Sınırlı Pilot Uygulamalarının gerçekleştirilmesi. Hazırlık önlemleri arasındadır.
- **1.1.5. Programların Genel Amaçları**
- Çok uluslu eğitim mesleki eğitim ve e gençlik ortaklıkları oluşturmak
- Yeni yaklaşımları hedefleyen eğitim ve öğretim projeleri üretmek ve uygulamak
- Müfredatların ve yurtdışında eğitim fırsatlarının değişimini sağlamak

Bunların yanında;

- Eğitimde yeni teknolojiler ve mesleki niteliklerin tanınması gibi ülkeler arası konuları çözmeyi amaçlayan yeni sistemler aramak
- Akademik ve mesleki uzmanlık ağları kurmak,
- Uyum, karşılaştırma ve karar alma için ortak bir altyapı oluşturmak
- Açık ve Uzaktan Eğitim ile Bilgi İletişim Teknolojilerinin eğitim alanında kullanılmasına ve eğitimde çoklu ortam desteğinin sağlanmasına katkı sağlamak

1.1.6. Projelere Kimler Katılabilir

Ulusal Ajans'a göre projelere şu kişiler katılabilir;

- Örgün ve yaygın eğitimdeki tüm öğrenciler;

- Eğitim alanında görev yapan tüm kadrolar (öğretmenler, müdürler, yöneticiler, rehberlik ve danışmanlık birimlerinde görev yapanlar, müfettişler, vb:)
- Her tür eğitim kurumu
- Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde yetkili kurumlarla birlikte eğitimden sorumlu bakanlıklar
- Eğitim kurumları ile işbirliği içerisinde olan aşağıdaki kuruluşlar:
- Yerel ve bölgesel kuruluşlar
- Şirketler; dernekler, kâr amacı gütmeyen diğer kuruluşlar; sosyal taraflar; araştırma merkezleri projelere katılımda bulunabilirler.

1.1.7. Programlardan Yaralanmak İçin Yapılması Gerekenler:

Ulusal Ajansa (Başbakanlık)' a göre Programlardan yararlanılması için yapılması gerekenler şunlardır:

1 • internete bağlı bir bilgisayar edinmek : Programları takip edebilmek, proje ortağı bulabilmek, proje çağrı zamanlarını öğrenebilmek için internete bağlı bir bilgisayar gerekmektedir,

2 • proje ekibi oluşturmak: Okullunuzda, İngilizce, Fransızca veya Almanca bilen bir öğretmenin de yer alacağı proje ekibinin oluşturulması lazımdır,

3 • aşağıda verilen adreslerden okul ortağı bulmak: Programlardan yararlanabilmenin en önemli şartı bir veya birkaç proje ortağının olması veya bir projenin ortağı olunması, proje ortağı bulmak için Ulusal Ajansın www.ua.gov.tr adresinden 'Comenius' sayfasına girerek 'partbase' olarak ifade edilen linklerden

ortak olabileceğiniz bir proje ve ortak olabileceğiniz AB üyesi-aday ülke okulu bulmak gerekmektedir,

Proje Ortağı Bulma Linkleri:

Comenius Course Database

Socrates projects database - Comenius action

Socrates Partner Search

PartBase (internet partner search facility for Comenius 1)

European Schoolnet

4 • bir proje konusu belirlemek veya yürüten bir projeye ortak olmak :
Sececeğiniz program türüne göre çağrı zamanlarında yayımlanan bilgiler - çağrı bilgileri www.ua.gov.tr adresinde yer almaktadır - sürekli takip edilerek, konu başlığına göre bir proje konusu belirlemek (Erken Yaşlarda Dil Öğrenimi, Öğretmenlerin Sürekli Mesleki Gelişimlerini Sağlamak için Öğretmen Eğitiminde Liderlik, Öğretme Potansiyelini Değerlendirme),

5 • proje çağrı zamanlarında başvuru yapmak : Ulusal Ajansın web sayfasında yayınlanan çağrı zamanlarının son başvuru tarihini geçirmeden başvuruyu yapmak proje sunumunda son büyük aşamadır denilebilir.

Proje formlarını ve programlarla ilgili detaylı bilgiyi, bu programların ülkemizde yürütülmesinden sorumlu Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığından (ULUSAL AJANS) edinilebilir (Başbakanlık (2008); www.ua.gov.tr).

Ayrıca www.europa.eu.int/comm/education/socrates.html adresinden de bilgi alınabilir.

Proje Seçim Prosedürleri:

Komisyon Merkezli Eylemler (Brüksel'e sunulan Projeler): Programla ilgili projenin koordinatörleri önerilerini Komisyona sunar ve bir örneğini ülkesinin Ulusal

Ajansına verir. Komisyon değerlendirmesini yapar ve Ulusal Ajansın da görüşünü alarak kararını verir ve finansal destek miktarını da belirlediği gözlemlenmiştir.

Ülke Merkezli Eylemler (Ulusal Ajansa sunulan Projeler) : Bu eylemlerin uygulanabilmesi ve finansal destek için başvurular Ulusal Ajanslara yapılır ve ülkeler Ulusal Ajans yardımıyla seçim işlemini yürütür ve seçilen adaylara finansal yardımı yaptığı gözlemlenmiştir. (www.meb.gov.tr)

1.1.8. Örneklem İçerisinde Kabul Edilen Sanat ve Tasarım Bölümlerinde Uygulanmış Bazı Projeler

- **‘Avrupa Kültürü ve Sanatı İle Yakınlaşmalar’**

Türk-İngiliz Kültür Derneği’nce gerçekleştirilen bu etkinlik, ‘Avrupa Ufukları ve Mozaik’ programı kapsamında ‘Avrupa Kültürü ve Sanatı ile Yakınlaşmalar’ projesi olarak Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Bu yayında dile getirilen görüşlerin, Avrupa Komisyonu ve Türk-İngiliz Kültür Derneği’nin görüşlerini yansıtmaları gerekmektedir.

- **‘Çok Kültürlü Kimlik:Kültürel Miras, Sanat, İmge’ Konulu Sergi**

22 Mart-5 Nisan 2005 tarihleri arasında Çankaya belediyesi çağdaş sanatlar ve kültür merkezinde üniversite öğrencileri tarafından bir sergi uygulanmıştır. ‘Çok Kültürlü Kimlik:Kültürel Miras, Sanat, İmge’ Konulu sergi ‘Avrupa Ufukları ve Mozaik’ programı çerçevesinde çok kültürlü Avrupa kimliğinin yorumlanarak sanatsal olarak ifade edilmesine, yapıtların sergilenmesine, kültür/sanat konusundaki yerleşik ya da değişken yargıların sorgulanmasına, eleştirel ve çözümleyici bakış açısı içeren çalışmaların, yeni kuram ve yöntem arayışlarının ortaya konabilmesine olanak vermek amacıyla Türkiye’de yaşayan öğrencilerinin katılımlarıyla düzenlenmiştir.

- **Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesinde Tasarım’a Yönelik Kabul Edilen Projeler.**

2006 senesinde Leonardo Da Vinci Hareketlilik Projeleri kapsamında ‘Moda Tasarımı Eğitiminde AB Ülkelerindeki Uygulamaların Türk Mesleki Eğitim Sistemine Uyumlaştırılması ve Yaygınlaştırılması’ Mesleki Eğitim Fakültesi tarafından 30 kişiyle İspanya ile ortak olarak yürütülmüştür. ‘Moda Tasarımı Konusunda Hizmet İçi Eğitim İle Yeni Bilgi, Beceri ve Yeterlilik Geliştirilmesi’ yine Mesleki Eğitim Fakültesi 8 yeni mezun 9 genç çalışanın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

2004 Teklif Çağrısı Dönemi Leonardo da Vinci Hareketlilik Projeleri (Yerleştirme); ‘Tasarım Eğitimi Süreci İçerisindeki Öğrencilerin İşletmelerde Beceri Geliştirme Projesi’ Mesleki Eğitim Fakültesi tarafından Almanya ile ortak olarak yürütülmüştür. Yine aynı sene ‘Tasarım Eğitiminden Mezun Olan Öğrencilerin İş Gücü Piyasası ile Bütünleşmesi’ isimli proje Mesleki Eğitim Fakültesi ile Almanya arasında yürütülmüştür.

Araştırmacının gözlemlerine göre ülkemizde bu araştırmaya benzer herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çerçevede bu çalışmanın bir boşluğu dolduracağı ve Avrupa Birliği Projelerinin yararlarına ilişkin bir çok soruya cevap bularak alana katkı sağlayacağı düşünülebilir. Bu nedenle bu çalışma önemlidir denebilir.

1.1.9. Problem Cümlesi

Avrupa Birliği'nin eğitim programlarının grafik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki yaygınlığı, kaynakların yeterliliği ve yararları hakkında öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?

1.1.10. Alt Problemler

1. Avrupa Birliği Eğitim programlarının yaygınlığına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
2. Avrupa Birliği Eğitim programları kaynaklarının yeterliliğine ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
3. Avrupa Birliği Eğitim programlarının yararlarına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Ankara'da Güzel sanatlar ve uygulamalı sanatlar eğitimi veren fakültelerin bünyesinde Avrupa Birliği ortaklığı ile yürütülen grafik tasarım projelerinin yararları, yeterliliği, yaygınlığı hakkında öğretim elemanlarının görüşlerinin alınarak değerlendirilmesidir. Dolayısıyla Türkiye'deki Grafik Eğitimi'nin geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, içinde bulunduğumuz değişim sürecinde grafik eğitiminin nitel olarak etkileşimli bir şekilde geliştirilmesi sanat eğitimini de olumlu yönde etkileyecektir. Dolayısıyla, Avrupa Birliği Eğitim projeleri şemsiyesi altında grafik eğitimiyle ilgili

projelerin incelenmesi hem ülkemiz hem de diğer ülkelerdeki grafik eğitiminin niteliksel yükselmesine katkı sağlayacağı kuşkusuzdur. Olumlu yönde etkileşim için sağlıklı uyum süreçlerine ihtiyaç vardır. AB uyum sürecine Güzel sanatlar Fakültelerinin fikren ve ruhen ne kadar hazır hissettikleri bu uyum süreci içerisinde geleceğin sanat üreticilerinin AB projelerinden yararlanarak kendilerini geliştirmeleri önemli bir adımdır. Bu sağlıklı uyumun gerçekleşmesinde Avrupa Birliği Projelerinin ve bunlara katılımın yararı yadsınamaz. Ancak söz konusu projelerin grafik eğitim açısından yararlılık, yeterlilik ve yaygınlık derecesinin bilinmesi grafik eğitiminin geliştirilmesi için kaçınılmazdır. Bu açıdan bu araştırma önem göstermektedir.

Uyum sürecinde bizim tam anlamıyla eğitimde bir ortaklığa gideceğimiz ön görülme de teknoloji ve tasarımda geleceği yakalamış Avrupa Devletlerinden ne kadar yararlanabileceğimiz biz grafik ve sanat eğitimcileri için önemli bir sorudur. AB Ulusal Ajans aracılığı ile birbirimiz daha yakından tanıyabilmemiz amacı ile Eğitim ve Kültür projeleri düzenlemektedir. Biz sanat ve tasarım eğitimcileri bu projelerden ne kadar haberdarız, ne kadarıyla yararlanmaktayız ve bu uyum sürecinden eğitim adına ne kadar karlı çıkabiliriz bu araştırmada Ulusal Ajansın merkezinde bulunduğu Ankara sınırları içerisindeki üniversitelerden edinilen sonuçlarla bu sorulara cevaplar aranmıştır.

1.4. Varsayımlar

1. Ulusal ajanstan alınan arşiv bilgileri doğrudur.
2. Öğretim üyeleri öğrenciler ve ankete samimi olarak cevap vereceklerdir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma, 2007-2008 yıllarında yapılmış ve AB programlarının yararlılığı, yeterliliği ve yaygınlığı konularında arşiv bilgiler ve öğretim üyelerinin görüşleriyle sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

‘Öğretim Elemanı’ ifadesi: Yüksek öğretim kurumlarında grafik eğitimi veren bölümlerde ders veren ve görevli araştırma görevlisi, okutman, uzman, öğretim görevlisi, yardımcı doçent, doçent, doçent doktor ve profesörleri kapsamaktadır.

1.7. Kısaltmalar

AB: Avrupa Birliği

ATAUM: Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi.

ECTS (European Credit Transfer System): Avrupa Kredi Transfer Sistemi’nin kısaltılmışıdır. ECTS, yükseköğretimde AB ülkeleri arasındaki işbirliğini ve hareketliliği sağlamak amacıyla oluşturulmuştur.

ABEGMP : Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı(ABEGMP) kurulmuştur. ABEGMP’nin amacı, Avrupa Birliği’nin eğitim ve gençlik programlarını yürütmek, koordine etmek, izlemek ve Avrupa Komisyonuna rapor halinde sunmak; bu programlar hakkında Avrupa Komisyonu ile gerekli görüşmeleri yapmak ve uygulama sözleşmelerini imzalamak görevleri arasındadır diyebiliriz.

AGH: Avrupa Gönüllü Hizmeti’nin kısaltılmış hali.

1.8. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Avrupa Birliği Eğitim Projelerinin incelenmesine ilişkin yapılan incelemede doğrudan yayın ve araştırmaya rastlanmamıştır. Dolaylı araştırmalar bulunmaktadır. Bunlardan bir kaçı aşağıda özetlenmiştir.

TURAN (2005)'ın 'Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Türk-Alman Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi' isimli yaptığı araştırmada , Bunun da ancak toplumun kalkınması genel bir eğiti sistemine bağlı olarak yürütülmesi gereğini vurgulayarak sistem oluşturmada, diğer sistemlerden yararlanılması gereği üzerinde durmaktadır. Bunun için de Türkiye'de orta öğretim basamağında yer alan meslekî eğitim kurumlarına, Batı ülkeleri, özellikle Alman meslekî ve teknik öğretimi örnek alınarak yeniden yapılandırılmasını önermektedir. Ayrıca meslek eğitiminde teorik bilginin uygulamaya dönüştürölüp istihdam alanına yönelik olarak işyerleri işletmelerle (okul-sanayi işbirliği) daha geniş kapsamlı bir işbirliğine gidilmesini önermektedir.

KONGAR(2003)'ın Cumhuriyet Gazetesi 'Avrupa Yolunda Türkiye ve Polonya- Değişim Sürecinde iki AB Aday Ülkesi' isimli yazı dizisinde, Polonyaların ve Türklerin Avrupa ortak mirasına yapmış oldukları ve halen yapmakta oldukları değer katkılarının teorik karakteri hakkındaki en önemli birkaç unsuru sunuluşunu ele almaktadır. Ancak bu konudaki en büyük zenginliğin Avrupa Birliği'nin şu andaki şekliyle insanların ortak mirasa yapmış oldukları katkılara değinmektedir; son onlarca yıldan beri binlerce Türk ve Polonyalı Avrupa birliği ülkelerine yerleşmiş; diğer ülke insanların kendi milli geleneklerini koruduklarının altını çizmektedir.

MEHTER(2007)'in 'Eğitimde Avrupa Boyutu' çalışmasında Socrates, Leonardo Da Vinci ve Gençlik Eylem Programlarının açıklamaları ve kapsamlarına yer vermiştir. Bu çalışma bir tür kılavuz niteliği taşımaktadır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme ile verilerin toplanması ve verilerin çözümlemesi konuları üzerinde durulacaktır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Tarama modeli olarak betimsel bir araştırmadır. Araştırmada Ulusal ajans tarafından yayınlanan projelerin kapsamı, proje sonuçlarına dair yıllık raporlar ve internetteki ulusal ajans yayımları, üniversiteler bünyesinde açılmış ortak sergilere ait broşürler ve görsel yayınlar, yazılı dokümanlar incelenmiştir. Araştırma sürecinde yararlanılacak olan çalışma modeli “betimleme modelidir” Veri kaynağı toplama aracı bakımından ise “anket survey” modelinden yararlanılmıştır..

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Ankara’da bulunan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri ve Mesleki Eğitim Fakültesi Uygulamalı Sanatlar eğitimi veren bölümlerdir.

Araştırmanın örnekleme Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Eğitimi Anabilimdalı ,Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü, Başkent Üniversitesi, TOBB Ekonomi ve Ticaret, Bilkent Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü öğretim üyelerinden oluşmuştur.

2.3. Verileri Toplama Aracı

Bu araştırmada iki yolla veri toplanmıştır. Bunlardan birincisi belge taramasıdır. İkincisi ise anket uygulamasıdır.

2.3.1. Belge Taraması: Belge taraması şu şekilde yapılmıştır;

- DPT Kütüphanesine gidilmiş konuyla ilgili Ulusal Ajans kaynaklarına ulaşılmıştır.
- ATAUM(Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi) arşiv merkezine gidilmiş daha önce AB eğitim politikaları hakkında verilmiş derslerin dokümanları incelenmiştir.
- Bilkent ve Gazi üniversitesi Kütüphanelerinde daha önce bu konu hakkında yayımlanması muhtemel kaynaklar araştırılmıştır.
- İnternette ulusal ajansın sayfasına bağlı Türk ve yabancı linkler incelenmiştir.
- Ulaşılabilen belgeler incelenerek değerlendirilmiştir.

2.3.2. Anketin Geliştirilmesi: Anket hazırlama süreci şu şekilde gerçekleşmiştir;

- İlgili kaynaklar incelenmiştir.
- Anket taslağı oluşturulmuştur.

- Anketin geçerli olup olmadığını saptamak üzere uzman görüşlerine başvurulmuştur.
- Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
- Ön bir uygulama ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
- Ve ankete son şekli verilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde frekans ve yüzde dağılımı hesaplanmış ve tablolaştırılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın 3 alt problemine yönelik hazırlanmış anketten elde edilen bulgulara ve yorumlarına yer verilmiştir.

3.1. ÖRNEKLEMLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUMLAR

Aşağıda Tablo III-1 ve III-2’de örnekleme ilişkin bulgular ve yorumlar sunulmuştur.

TABLO III-1: Öğretim Elemanlarının Üniversite, Fakülte, Bölümlerinin Dağılımı

Anketin Uygulandığı Ankara’da Üniversitelerin Dağılımı					
Üniversitenin Adı	Fakülte Adı	Bölüm	Bölümdeki Toplam Sayı	Anketi Cevaplayanlar	%
Başkent Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Görsel Tasarım Bölümü ve İletişim Tasarımı Bölümü	16	8	.50
Bilkent Üniversitesi	GSTMF	Grafik Tasarım Bölümü	13	4	.31
Hacettepe Üniversitesi	İletişim Fakültesi	İletişim Bilimleri	11	5	.45
Gazi Üniversitesi	Güzel sanatlar Fakültesi	İletişim Tasarımı Bölümü	10	4	.40
Gazi Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi	Resim-İş Eğitimi Grafik Anasanat Atölyeleri	16	8	.50
Gazi Üniversitesi	Mesleki Eğitim	Uygulamalı Sanatlar Bölümü Grafik Eğitimi ve Mesleki Resim Bölümü	19	10	.53
TOBB	Güzel Sanatlar Fakültesi	Sanat ve Tasarım Bölümü	5	1	.20
Genel			90	40	.44

Tablo 1'e göre araştırmaya Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel Tasarım Bölümü ve İletişim Tasarımı Bölümünden toplam 16 uzman ve öğretim elemanlarından .50(8)'i; Bilkent Üniversitesi GSTMF Grafik Tasarım Bölümünden toplam 13 uzman ve öğretim elemanlarından .31(4)'i; Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Bilimleri toplam 11 uzman ve öğretim elemanından .45(5)'i; Gazi Üniversitesi Güzel sanatlar Fakültesi İletişim Tasarımı Bölümü'nden toplam 10 uzman ve öğretim elemanından .40(4)'i; Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Uygulamalı Sanatlar Bölümü Grafik Eğitimi ve Mesleki Resim Bölümü'nden toplam 19 öğretim elemanından .53(10)'ü; TOBB Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat ve Tasarım Bölümü'nden toplam 5 öğretim elemanından .20(1)'si araştırmaya katılmış ve anketi doldurmuştur. Bu araştırmayla ilgili araştırmaya katılabilecek toplam 90 kişinin .44(40)'ü ankete dahil edilmiştir.

Bu verilere göre konu ile ilgili öğretim üyelerinin yarısına yakını araştırmaya iştirak ettiği söylenebilir.

TABLO III-2: Öğretim Üyelerinin Bulundukları Üniversitelerdeki Görev ve Unvan Dağılımı

Görev Dağılımı		
Görev ve Unvan	Sayı	%
Prof .	6	.15
Doç. Dr	3	.8
Yrd. Doç.	4	.10
Uzman	1	.2
Öğretim Görevlisi	12	.30
Okutman	1	.2
Araştırma Görevlisi	13	.33
Genel Toplam	40	.100

TABLO III-2'ye göre araştırmaya katılan uzmanların ve öğretim elemanlarının bulundukları üniversitelerdeki görev ve unvan dağılımına bakacak olursak toplam 40 kişiden .15(6)'sı profesör, .8(3)'i doçent doktor, .10(4)'u yardımcı doçent, .2(1)'si uzman, .30(12) öğretim görevlisi, .2(1)'si okutman, .33(13)'ü araştırma görevlisidir. Bu verilere göre dağılımdaki büyük oranı öğretim üye ve görevlileri oluşturduğu gözlemlenmektedir.

3.2. ALT PROBLEMLERLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUMLAR

Bu başlık altında araştırmanın 3 alt problemine yönelik AB Projelerinin yaygınlığı, yeterliliği ve yararlılığına ilişkin 3 alt problemin çözümüne yönelik verilere tablolar halinde yer verilmiştir.

3.2.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular ve yorumlar

Alt Problem 1: Avrupa Birliği Eğitim programlarının yaygınlığına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?

Bu alt problemin çözümüyle ilgili veriler ve bulgular aşağıda tablo III-3'te analiz edilerek sunulmuştur.

TABLO III-3: Birinci Alt Problemlere İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

AB (Avrupa Birliği) Projelerinin Yaygınlığına İlişkin Görüşler	Yanıt Seçenekleri									
	Çok		Orta		Az		Hiç		Boş	
	F	%	f	%	F	%	f	%	F	%
Ulusal ajansın Avrupa Birliği Eğitim ve Kültür projeleri hakkında yeterli bilgiyi sunduğuna ne kadar katılıyorsunuz?	2	.5	19	.48	14	.35	5	.12	0	.0
Üniversitenin dış ilişkiler ofisinden Avrupa Birliği ile ilgili ne derecede bilgi almaktasınız?	2	.5	17	.43	12	.30	9	.22	0	.0
Eğitim verdiğiniz kurumun öğrencileri Avrupa Birliği projeleri hakkında sizden ne kadar bilgi almak istemektedir?	6	.15	10	.25	7	.17	17	.43	0	.0
Akademisyenlerin yeterince bilgilendirildiklerini ne derecede düşünüyorsunuz?	1	.2	15	.38	16	.40	8	.20	0	.0
Öğrencilerin yeterince bilgilendirildiğini ne derecede düşünüyorsunuz?	4	.10	11	.28	16	.40	9	.22	0	.0
Bilgilendirme işleminin etkili ve verimli olduğuna ne kadar katılıyorsunuz?	3	.8	8	.20	20	.50	9	.22	0	.0
Genel	18		79		85		57		0	.0
Bölümünüzde yapılan veya uygulanmış bir AB projesi var mı? varsa hangi AB programı kapsamında lütfen belirtiniz:	Katılanlar:7 Katılmayanlar:33									

Tablo III, 1'e göre öğretim görevlilerin ve uzmanların, 'Ulusal ajansın Avrupa Birliği Eğitim ve Kültür projeleri hakkında yeterli bilgiyi sunduğuna ne kadar katılıyorsunuz?' sorusuna .5(2)'i Çok, .48(19) Orta, .35(15) Az, .12(5) Hiç, .0(0)'ı Boş; 'Üniversitenin dış ilişkiler ofisinden Avrupa Birliği ile ilgili ne derecede bilgi

almaktasınız?’ sorusuna .5(2)’i Çok, .43(17)’ü Orta, .30(12) Az, .22(9)’si Hiç, .0(0)’ı Boş; ‘Eğitim verdiğiniz kurumun öğrencileri Avrupa Birliği projeleri hakkında sizden ne kadar bilgi almak istemektedir?’ sorusuna 15(6)’i Çok, .25(10) Orta, .17(7) Az, .43(17) Hiç, .0(0) Boş; ‘Akademisyenlerin yeterince bilgilendirildiklerini ne derecede düşünüyorsunuz?’ sorusuna .1(2)’i Çok, .38(15)’i Orta, .40(16)’ı Az, .20(8)’si Hiç, .0(0)’ı Boş; ‘Öğrencilerin yeterince bilgilendirildiğini ne derecede düşünüyorsunuz?’ sorusuna .10(4)’ü Çok, .28(16)’i Orta, .40(16)’ı Az, .22(9)’si Hiç, .0(0)’ı Boş; ‘Bilgilendirme işleminin etkili ve verimli olduğuna ne kadar katılıyorsunuz?’ sorusuna .8(3)’ü Çok, .20(8)’i Orta, .50(20)’ı Az, .22(9)’si Hiç, .0(0)’ı Boş yanıtını vermiştir. ‘Bölümünüzde yapılan veya uygulanmış bir AB projesi var mı? varsa hangi AB programı kapsamında lütfen belirtiniz’ sorusuna .17(7)’si projelere katıldığını .83(33)’ü katılmadığını belirtmiştir. Bu projeler katılanlardan 3’ü AB afiş yarışmasına, 1 tanesi Erasmus değişim programına, diğer 3 öğretim elemanı ise LDV projelerine katılmıştır.

Bu verilere göre, öğretim elemanları ve uzmanlar %48 çoğunlukla Ulusal Ajansın Avrupa Birliği Eğitim ve Kültür projeleri hakkında orta derecede yeterli bilgiyi sunduğuna tam bir bilgi vermediklerini düşündükleri söylenebilir. Üniversitenin dış ilişkiler ofisinden Avrupa Birliği ile ilgili %43 ile anketi dolduranlar orta derecede bilgi aldıklarını söylemişlerdir. %43 ile öğrencilerin kendilerinden AB projeleri konusunda bilgi almak istemediklerini belirtmişler akademisyenlerinse %40 ile az derecede bilgilendirildiklerini belirtmişlerdir. Yine %40 ile öğrencilerinde az bilgilendirildikleri söylenebilir. Akademisyenlerin %50 sinin bilgilendirme işleminin az derecede yapıldığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo III.3’dekibulgulara göre öğretim elemanlarının projelerin yaygınlığına ilişkin görüşleri aşağıdaki gibi vurgulanabilir;

- Örnek Faaliyetler ile ‘Yaygınlaştırma planları’nın projelendirilmesi,
- Veri tabanları (online, CD ROM) Kataloglar, Broşürler, e-postalar / e-posta magazinler , proje sorumlusu tartışma forumları, proje ‘yaygınlaştırma

planları' Veri tabanları (online, CD ROM) Kataloglar, Broşürler, e-postalar / e-posta magazinler yayımlaması,

- Proje sorumlusu tartışma forumları oluşturulması,
- Deneyimler geri dönen ekipten, öğrencilerden ve gönüllülerden 'Brifing alınması',
- Yararlanıcı/gönüllü görüşleri: yeni ve eski yararlanıcılar/gönüllüler arasındaki birebir bağlantılar, ağ kurma, 'iyi haber' hikayeleri, konferanslar, seminerler, atölye çalışmaları, ağ kurma etkinlikleri, magazinler, politika dersleri Ulusal Ajans aktiviteleri, örn.; konferanslar, politika dokümanları, diğer teklif çağrılarını hakkında bir Avrupa projesindeki katılımcılara bilgi sağlanması.

Aşağıdaki sonuçları kullanma mekanizmalarının yaygınlaştırılması için çalışmaların arttırılması gerekmektedir.

- 'Yaygınlaştırma planları'nın projelendirilmesi
- Ek 'takip' projesine fon sağlanması
- 'Yaygınlaştırma planları'nın projelendirilmesi
- Yazılı ve/veya elektronik formatta yöntem belirlenmesi
- Hareketlilik sürelerinin tasdik edilmesi
- Yeni aktivitelere katılımı teşvik etmek için yararlanıcıların/gönüllülerin kontak takiplerinin yapılması
- Teklif çağrılarını: 'Yenilik Transferi' ile ilgili politika dersleri verilmesi
- Herhangi belirli bir proje yaşantısının ötesinde Avrupa işbirliğini nasıl devam ettirecekleri gibi, bütün aktivitelere Avrupalı bir boyut kazandırmak için bir Avrupa programına ya da girişimine dahil olmaktan nasıl bir çıkar sağlayacaklarına da dair sorumlulara rehberlik edilmesi gerekli olduğu söylenebilir.
- Araştırmanın ikinci alt problemi Avrupa Birliği Projeleri'nin yeterliğine ilişkin öğretim elemanlarının görüşleriyle ilgilidir. İkinci alt problem aşağıda verilmiştir.

Öğretim elamanları ve uzmanların, ‘Sizce projeler katılımcıların ihtiyaçlarına ne kadar cevap verebiliyor?’ sorusuna .10(15)’i Çok, .38(15) Orta, .30 (12), .17 (7)’si Hiç yanıtını vermiş ve .5(2)’si soruyu boş bırakmıştır; ‘AB Eğitim ve kültür projelerine ayrılan bütçenin yeterli olduğu düşüncesine ne kadar katılıyorsunuz?’ sorusuna .25(10)’i Çok, .38(15)’i Orta, .28 (11), .7(3) Hiç yanıtını vermiş, .2(1) ise soruyu boş bırakmıştır. ‘AB ile yapılan ortak projelerin bilimsel ve teknik çalışmalar için daha fazla imkan sağlayabileceğine ne kadar inanıyorsunuz?’ sorusuna .48(19)’i Çok, .40(16)’ı Orta, .12(5) Az, .0 (0) Hiç, 0(0) Boş yanıtını vermiştir. ‘Değişimle ilgili bir projeye katılmak isteyenlerden yabancı dil bilgisi yeterliliği ne derece istenmektedir?’ sorusuna ise .40(16)’ı Çok, .45(18) Orta, .8(3) Az, .2(1) Hiç yanıtını vermiş ve .5(2)’i Boş bırakmıştır. ‘AB Eğitim ve Kültür Projelerine kabul edilen proje katılımcılarına daha fazla yabancı dil eğitimi verilmesi gerektiğini fikrine ne kadar katılıyorsunuz?’ sorusuna .75(30)’i Çok, .20(8)’si Orta, .5(2)’i Az, .0(0) Hiç, .0(0)’ı Boş yanıtını vermiştir. ‘AB Eğitim ve Kültür projelerinde kabul edilen projelerin katılımcılarının fakültenizi temsil edebilecek sayıda olduğunu ne derecede düşünüyorsunuz?’ .15(6)’i Çok, .27(11)’si Orta, .43(17)’si Az, .15(6)’i Hiç, .0(0)’ı Boş yanıtını vermiştir. ‘AB Eğitim ve Kültür projelerinde kabul edilen projelerin katılımcılarının fakültenizi temsil edebilecek niteliklere sahip olduğu fikrine ne derecede inanıyorsunuz?’ sorusuna .25(10)’i Çok, .38(15)’i Orta, .27(11)’si Az, .10(4)’u Hiç, 0(0)’ı Boş yanıtını vermiştir. ‘Fakültenin diğer öğretim üyeleri proje sonuçlarının grafik eğitiminin gelişmesinde ne derece yeterli bulmaktadır?’ sorusuna .15(6)’i Çok, .35(14)’i Orta, .30(12)’u Az, .15(6)’i Hiç yanıtını vermiş ve .5(2)’i Boş bırakmıştır. ‘Projelere katılmış fakültenizin diğer öğretim üyeleri proje sonuçlarını diğer meslektaşlarına mesleki gelişimde ne derece yansıtabiliyorlar?’ .12 (5)i Çok, .28(11)’i Orta, .33(13)’ü Az, .17(7)’si Hiç yanıtını vermiş .10(4)’u ise soruyu boş bırakmıştır. ‘Fakülte ve Ulusal Ajansın proje uygulanırken dışardan verdiği desteği ne kadar yeterli bulmaktasınız?’ .5(2)’i Çok, .33(13)’ü Orta, .45(18)’i Az , .12(5)’si Hiç yanıtını vermiş, .5(2)’i ise soruyu boş bırakmıştır.

Bu verilere göre projeler katılımcıların ihtiyaçlarına %38’lik çoğunlukla orta derecede cevap vermekte; AB Eğitim ve kültür projelerine ayrılan bütçenin yeterli

olduğu düşüncesine %38 çoğunlukla orta derecede katılmakta, AB ile yapılan ortak projelerin bilimsel ve teknik çalışmalar için daha fazla imkan sağlayabileceğine %48 çoğunlukla çok derecede katılmakta, AB eğitim ve kültür projeleri kapsamında kabul görmüş ve uygulanmış projelerin hedefine ulaştığına %40 çoğunlukla orta derecede katılmakta, değişimle ilgili bir projeye katılmak

isteyenlerden yabancı dil bilgisi yeterliliği %45 çoğunlukla orta derecede istendiğini düşünmekte, AB Eğitim ve Kültür Projelerine kabul edilen proje katılımcılarına daha fazla yabancı dil eğitimi verilmesi gerektiğini fikrine %75 çoğunluk ile çok derecede katılmakta, AB Eğitim ve Kültür projelerinde kabul edilen projelerin katılımcılarının fakültenizi temsil edebilecek sayıda olduğuna %43 ile az derecede katılmakta, AB Eğitim ve Kültür projelerinde kabul edilen projelerin katılımcılarının fakültenizi temsil edebilecek niteliklere sahip olduğu fikrine %38 ile orta derecede katılmakta, fakültenin diğer öğretim üyelerinin proje sonuçlarının grafik eğitiminin gelişmesine katkıda bulunduğuna %35 çoğunluk ile orta derecede yeterli bulmakta, projelere katılmış fakültenin diğer öğretim üyelerinin proje sonuçlarını diğer meslektaşlarına mesleki gelişiminde yansıtabildiğine %33 çoğunluk ile az derecede katılmakta, fakülte ve Ulusal Ajansın proje uygulanırken dışardan verdiği desteği %45 çoğunlukla az derecede yeterli bulmaktadır diyebiliriz.

Sonuç olarak öğretim üyelerimiz AB Eğitim programlarına yönelik uygulanmış projeleri yeterli bulmamaktadır. Uygulanan projelerin grafik eğitime tam anlamıyla yansıdığını düşünmediklerini söyleyebiliriz.

Araştırmanın üçüncü alt problemi Avrupa Birliği Projeleri'nin yeterliliğine ilişkin öğretim elemanlarının görüşleriyle ilgilidir. Üçüncü alt problem aşağıda verilmiştir.

3.2.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular ve yorumlar

Alt Problem 3: Avrupa Birliği Eğitim programlarının yararlarına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?

Aşağıda Tablo III.5’de AB (Avrupa Birliği) Projelerinin yararlarına ilişkin bulgular ve yorumlar sunulmuştur;

TABLO III.5: Üçüncü Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

AB (Avrupa Birliği) Projelerinin Yararlarına İlişkin Görüşleriniz	Yanıt Seçenekleri									
	Çok		Orta		Az		Hiç		Boş	
	F	%	f	%	F	%	f	%	F	%
AB’ye uyum sürecinin Türkiye’deki sanat eğitime ve grafik sanatlarına ne derecede katkıları olabilir?	16	.40	13	.33	9	.22	2	.5	0	.0
AB’ye uyum sürecinde sanat eğitimi veren bölümlerin öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin eğitimdeki hareketliliğini ne derecede arttırabileceğini düşünüyorsunuz?	16	.40	17	.43	5	.12	2	.5	0	.0
Sizce tasarım ve sanat eğitimi alan yeni mezunlarımızın AB’ne girilmesiyle daha rahat iş bulabilmelerinde ne derecede artış olacaktır?	6	.15	10	.25	7	.17	17	.43	0	.0
AB eğitim projeleri Türk sanatçı ve tasarımcılarına özgür bir sanat anlayışı geliştirmelerine ne kadar katkı sağlayabilecektir?	16	.40	14	.35	6	.15	4	.10	0	.0
Üye devletlerin öğretim sistemlerinde ortak olan konulara ilişkin bilgi ve tecrübe alışverişinin karşılıklı olarak faydalı olabileceğini ne derece düşünüyorsunuz?	22	.55	13	.33	5	.12	0	.0	0	.0
AB projeleri kapsamında Grafik eğitiminde yeni eğitim teknolojilerinin kullanımı ne derecede yaygınlaşabilir?	20	.50	13	.33	6	.15	1	.2	0	.0
AB projeleri kapsamında Grafik eğitime ilişkin yaklaşımlarla ilgili bilgi ve görgü artması sizce ne derecede mümkün olur?	20	.50	11	.28	9	.22	0	.0	0	.0
AB projeleri kapsamında grafik eğitim programlarının Avrupa’dakilerle uyumlu hale gelebileceği fikrine ne kadar katılıyorsunuz?	18	.45	13	.33	6	.15	2	.5	1	.2
Türkiye tasarım alanlarında ve grafik eğitiminde hangi seviyede yeterlidir?	6	.15	17	.43	13	.33	3	.7	1	.2
Sizce AB’nin grafik ve sanat eğitimi konusunda Türkiye’ye ne kadar ihtiyacı vardır?	11	.28	14	.35	7	.17	8	.20	0	.0
İzlenimlerinize göre diğer proje katılımcıları ve öğretim üyeleri proje sonuçlarını mesleki gelişim ve yenileşme aracı olarak ne kadar kullanabilmektedir?	3	.7	9	.23	17	.43	5	.12	6	.15

Öğretim elamanları ve uzmanların, ‘AB’ye uyum sürecinin Türkiye’deki sanat eğitime ve grafik sanatlarına ne derecede katkıları olabilir?’ sorusuna .40(16)’ı Çok, .33(13)’ü Orta, .22(9)’si Az, .5(2)’si Hiç, .0(0)’ı Boş; ‘AB’ye uyum sürecinde sanat eğitimi veren bölümlerin öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin eğitimdeki hareketliliğini ne derecede arttırabileceğini düşünüyorsunuz?’ sorusuna .40(16)’ı Çok, .43(17) Orta, .12(5) Az, .5(2)’i Hiç, 0(0) Boş; ‘Sizce tasarım ve sanat eğitimi alan yeni mezunlarımızın AB’ne girilmesiyle daha rahat iş bulabilmelerinde ne derecede artış olacaktır?’ sorusuna .15(6)’i Çok, .25(10)’i Orta, .17(7)’si Az, .43(17)’ü Hiç, .0(0)’ı Boş; ‘AB eğitim projeleri Türk sanatçı ve tasarımcılarına özgür bir sanat anlayışı geliştirmelerine ne kadar katkı sağlayabilecektir?’ .40(16)’ı Çok, .35(14)i Orta, .15(6)’i Az, .10(4)’u Hiç, 0(0) Boş; ‘Üye devletlerin öğretim sistemlerinde ortak olan konulara ilişkin bilgi ve tecrübe alışverişinin karşılıklı olarak faydalı olabileceğini ne derece düşünüyorsunuz?’ .55(22)’i Çok, .33(13) Orta, .12(5) Az, .0(0) Hiç, .0(0) Boş; ‘AB projeleri kapsamında Grafik eğitiminde yeni eğitim teknolojilerinin kullanımı ne derecede yaygınlaşabilir?’ sorusuna .50(20)’si Çok, .33(13)’ü Orta, .15(6)’i Az, .2(1)’si Hiç, 0(0)’ı Boş, ‘AB projeleri kapsamında Grafik eğitime ilişkin yaklaşımlarla ilgili bilgi ve görgü artması sizce ne derecede mümkün olur?’ sorusuna .50(20)’si Çok, .28(11)’i Orta, .22(9)’si Az, .0(0) Hiç, 0(0)’ı Boş, ‘AB projeleri kapsamında grafik eğitim programlarının Avrupa’dakilerle uyumlu hale gelebileceği fikrine ne kadar katılıyorsunuz?’ sorusuna .45(18)’i Çok, .33(13)’ü Orta, .15(6)’si Az, .5(2)’i Hiç yanıtını vermiş .2(1)’i ise Boş bırakmıştır; ‘Türkiye tasarım alanlarında ve grafik eğitiminde hangi seviyede yeterlidir?’ sorusuna .15(6)’i Çok, .43(17) Orta, .33(13)’ü Az, .7(3) Hiç yanıtını vermiş, .2(1)’si ise soruyu boş bırakmıştır. ‘Sizce AB’nin grafik ve sanat eğitimi konusunda Türkiye’ye ne kadar ihtiyacı vardır?’ .28(11)’i Çok, .35(14)’i Orta, .17(7)’si Az, .20(8)’i Hiç, .0(0)’ı Boş, ‘İzlenimlerinize göre diğer proje katılımcıları ve öğretim üyeleri proje sonuçlarını mesleki gelişim ve yenileşme aracı olarak ne kadar kullanabilmektedir?’ sorusuna .7(3)’si Çok, .23(9)’ü Orta, .43(17)’ü Az yanıtını vermiş .15(6)’i ise soruyu Boş bırakmıştır.

Bu verilere göre AB projelerin yaygınlığına ilişkin şu yorumları yapabiliriz; Araştırmaya katılanların %40 çoğunluğu çok derecede AB uyum sürecinin sanat eğitimi ve grafik eğitimine katkıları olacağını düşündüğünü; %43 çoğunluğun orta derecede projelerin öğretim elamanları ve öğrencilerin hareketliliğini arttıracığına inandığını; %43 çoğunluğun ise Hiç yanıtını vererek yeni grafik sanatları mezunlarımızın AB'ye girilmesiyle iş olanaklarına artacağına inanmadıklarını, %40 çoğunluğun AB eğitim projeleri ile Türk sanatçı ve tasarımcılarına özgür bir sanat anlayışı geliştirmelerine Çok yanıtını vererek katıldıklarını; %55 çoğunluğun Çok şikkını işaretleyerek üye devletlerin öğretim sistemlerinde ortak olan konulara ilişkin bilgi ve tecrübe alışverişinin karşılıklı olarak faydalı olabileceğini düşündüklerini, %50 çoğunluğun Çok şikkını işaretleyerek AB projeleri kapsamında Grafik eğitiminde yeni eğitim teknolojilerinin kullanımı yaygınlaşabileceğine inandıklarını, %50 çoğunluğun yine Çok şikkını işaretleyerek AB projeleri kapsamında Grafik eğitime ilişkin yaklaşımlarla ilgili bilgi ve görgü artması mümkün olabileceğine inandıklarını; %45 çoğunluğun Çok şikkını işaretleyerek AB projeleri kapsamında grafik eğitim programlarının Avrupa'dakilerle uyumlu hale gelebileceği fikrine katıldıklarını; %43 çoğunluğun Orta şikkını işaretleyerek Türkiye'nin tasarım alanlarında ve grafik eğitiminde orta seviyede yeterli olduğunu düşündüğünü, %35 çoğunluğun Orta şikkını işaretleyerek AB'nin grafik ve sanat eğitimi konusunda Türkiye'ye orta seviyede ihtiyacı olduğunu düşündüğünü, %43 çoğunluğun Az şikkını işaretleyerek izlenimlerine göre diğer proje katılımcıları ve öğretim üyeleri proje sonuçlarını mesleki gelişim ve yenileşme aracı olarak az seviyede kullanabildiğini gördüklerini söyleyebiliriz.

Sonuç olarak öğretim üyelerinin AB Eğitim Programlarına yönelik uygulanan projelerin ülkemizdeki grafik eğitime katkıları olabileceğini düşündüklerini söyleyebiliriz. Aynı zamanda öğretim üyelerinin; grafik eğitimi alan öğrencilerin ve bu alanda eğitim veren öğretim üyelerinin de mesleki gelişimlerine faydalı olabileceğini düşündükleri söylenebilir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

4.1. SONUÇLAR

4.1.1. Öğretim elemanlarının AB Eğitim Programlarının yaygın olmadığını düşündükleri ve buna karşılık bu programlara yönelik uygulanan projelerin ülkemizdeki grafik eğitime katkıları olabileceğini düşündüklerini söyleyebiliriz. Aynı zamanda öğretim üyelerinin; grafik eğitimi alan öğrencilerin ve bu alanda eğitim veren öğretim üyelerinin de mesleki gelişimlerine faydalı olabileceğini düşündükleri söylenebilir.

4.1.2. Öğretim elemanları AB Eğitim programlarına yönelik uygulanmış projeleri finansal, sonuçların yaygınlaştırılması, katılımcı, bilimsel ve teknik çalışmalara katkı, öğretim elemanlarının yabancı dil yeterliliği, projelere katılanların nitel ve nicel açıdan yeterli bulmadıkları söylenebilir

Bu sonuca rağmen daha çok öğretim elemanı bu projelerden yararlanmak istemektedir denilebilir. Araştırmaya katılan öğretim elemanları AB projelerinin yararlı olabileceğini düşündükleri söylenebilir. Mesleki eğitime yönelik kabul edilen projeler kapsamında grafik eğitimi ve grafik sanatlar eğitimi veren bölümlerimiz aktif değildir denilebilir. Söz konusu bölümlerde görevli öğretim elemanlarının hazırladıkları projelerin ilgililerce kabul görmediği gözlemlenmiştir.

4.1.3. Sonuç olarak öğretim üyelerinin AB Eğitim Programlarına yönelik uygulanan projelerin ülkemizdeki grafik eğitime katkıları olabileceğini düşündüklerini söylenebilir. Aynı zamanda öğretim elemanlarının; grafik eğitimi

alan öğrencilerin ve bu alanda eğitim veren öğretim üyelerinin de mesleki gelişimlerine faydalı olabileceğini düşündükleri gözlemlenmiştir.

4.2. ÖNERİLER

4.2.1. Araştırmanın sonuçlarına dayanılarak AB projelerinin sanat eğitimi veren kurumlarımızda grafik bilim dallarında yaygınlığının artırılması gerektiğini görerek öncelikle dış ilişkiler ofislerinden öğretim elemanlarının zaman ayırarak projeler konusunda daha ayrıntılı bilgi almaları yararlı olacaktır. Bunun içinde fakülte bölümlerinde kurulan Erasmus ve LDV ofisleriyle bilgi alışverişinde bulunmaları önerilir. Kabul edilmiş projelerin yaygınlaştırılması için projeye dışardan fakülte içerisindeki akademisyenlerin konuk olarak proje sürecine katılmalarının sağlanması yerinde olur.

4.2.2. Ulusal ajanstan daha küçük gruplara sadece sanat eğitime yönelik nasıl projeler üretilebileceğine ilişkin; hangi programlar dahilinde projelere katılım sağlanabileceğini anlatan küçük gruplu toplantılar düzenlenmesi öğretim elemanlarınca istenebilir. Projelerin yaygınlığını arttırabilmek için ‘proje yönetimi eğitimi’ başlıklı proje tekliflerinde bulunarak önce proje uygulama ve kurmakta bilgilenilmesi ilk adım olarak faydalı olabilir. Böylece daha yeterli projeler üretilebilir. Yeterli bir proje süreci sonuçları grafik eğitime katkı sağlayabilir.

4.2.3. Öğretim elemanlarının AB Eğitim Programlarına yönelik uygulanan projelerin ülkemizdeki grafik eğitime katkıları olabileceğini düşündüklerinden söz konusu projelere katılımın arttırılması için proje yapma ve uygulama teknikleri konularında öğretim elemanlarının eğitilmesi ve bu projelerin teşvik edilmesi grafik eğitiminin gelişiminde katkı açısından yararlı olacaktır. Bu stratejinin izlenmesi öğretim elemanlarının; grafik eğitimi alan öğrencilerin ve bu alanda eğitim veren öğretim üyelerinin de mesleki gelişimleri açısından önerilir.

Araştırmacılara Öneriler

AB üye devletlerinin sanat eğitimi ve grafik sanatı eğitimi veren kurumlarının nasıl çözümler ürettiklerini gösteren araştırmalara bu sonuçların bir kaynak olabileceği düşünölebilir; bu tarz araştırmaların artırılmasının sanat eğitimcilerimize yol göstermek açısından faydalı olabileceği söylenebilir.

KAYNAKÇA

AÇIKALIN, Aytaç: (2000) İnsan Kaynağının Yönetimi ve Geliştirilmesi': Pegem Yayıncılık. Ankara

ARIKAN, Ayşe S. : (1994), "Sınai Tasarımlar",;Batider, C.17,İstanbul.

ARIKAN, Sabih.(1997). Marka Hukuku. C.I. Ankara: AÜHF Yayınları

ARSLAN, Berna(2005). ‘ Avrupa Birliği Yüksek Öğretim Alanı Ve Yüksek Öğretimde Kalite Çerçevesinin Belirlenmesi’ Milli Eğitim Dergisi.(Sayı:167).Ankara

ATAUM (Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi). (2005).:ATAUM HABER BÜLTENİ. Ankara.

Cram, L., Dinan, D. Ve Negent, N. Der. (1999) Developments in the European Union,Macmillan, Londra.

Çayhan, E. (2003) ‘ Towards a European Security and Defense Policy: With or Without Turkey?’, Turkish Studies, 4, 1, Spring 2003

DİNAN- Desmond. (2005).AVRUPA BİRLİĞİ ANSİKLOPEDİSİ (Birinci Basım).İstanbul: Kitap Yayınevi.

D.P.T. (T.C. Devlet Planlama Teşkilatı). Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları MerkeziBaşkanlığı.(2004). Altın Bilezik, AB Leonardo da vinci Mesleki Eğitim Programı haber Bülteni.(Sayı 3). Ankara.

DUMAN Tayip.(2001). ‘ Avrupa Birliği Eğitim Projeleri. Milli Eğitim Dergisi(Sayı 149).Ankara.

G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi. (2002). ‘Sanat Eğitimi Sempozyumu’: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası. Ankara.

GÜADEK (Ölçme ve Değerlendirme Komisyonu). (2006). Kalite Güvencesi Sistemi ve Akreditasyon Öncesi Öğretim Elemanlarının Görüşleri Araştırması. Ankara.

KAPTAN,Saim. (1998). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri.(11. Baskı) Ankara

Sönmezoğlu, F. (der), ‘Uluslar arası Politkada Yeni Alanlar, Yeni bakışlar içinde’. :Der Yay, İstanbul.

S.Sevkan Soyuer AB Fonları ve AB Destekli Projelerin Gerçekleştirilmesi.

Tora, B. Biksın.(1996). **Educating a Globally Prepared Work Force** . In Liberal Education,.

Türk – İngiliz Kültür Derneği.(2005). ‘Çok Kültürlü Kimlik, Kültürel Miras, Sanat’: İmge. Ankara

Ulusal Ajans. (2005). İyi Uygulamalar. Ankara

Ulusal ajans. (2005). Eğitimde Diyalog , Genel Eğitim Programı Haber Bülteni (Sayı 3). Ankara.

WIPO (Sınai Mülkiyetin Korunması ve Türkiye'deki Gelişmeler Hakkında Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı) ."Türk Tasarım Kanunu Tasarısı", Sempozyumu. Ankara.

İnternette Yararlanılan Kaynaklar:

Başbakanlık(2008) <www.europa.eu.int/comm/education/socrates.html>(2008 Nisan)

Başbakanlık(2008) <www.ua.gov.tr> (2008 Mart)

Başbakanlık(2004)<<http://europa.eu.int>> (2008 Nisan)

Başbakanlık,(2004) <<http://europa.eu.int/abc/obj/treaties/en/entoc.htm>>(2008 Ocak)

Başbakanlık,(2008) <http://europa.eu.int/comm/off/white/index_en.htm>2008 Ocak)

Başbakanlık,(2008) <http://europa.eu.int/comm/off/green/index_en.htm>2008 Şubat)

Başbakanlık,(2004) <www.eur-op.eu.int/general/en/indexen.htm>2008 Nisan)

Başbakanlık,(2008) <<http://europa.eu.int/comm/sg/aides/en/info.htm>>2008 Nisan)

Başbakanlık,(2008) <<http://europa.eu.int/comm/eur-lex/en/index.htm>> (2008 Nisan)

öğretmenler için MEB'in yayımladığı AB Proje klavuzu(2007)

<www.ogretmenlik.com >(2008,Ocak 15)

Avrupa Birliği Türkiye Temsilciliği (Tr-İng)(2004)

<<http://www.deltur.cec.eu.int/main-t.html>>(2004 Haziran)

EKLER

EKLER

Ek 1: ARAŞTIRMA ANKETİ ÖRNEĞİ

A) KİMLİK BİLGİLERİ

Akademik Ünvanınız:

B) GÖRÜŞLERİNİZ ANKET

Madde	ÇOK	ORTA	AZ	HİÇ
AB (Avrupa Birliği) Projelerinin Yaygınlığına İlişkin Görüşleriniz				
1. Ulusal ajansın Avrupa Birliği Eğitim ve Kültür projeleri hakkında yeterli bilgiyi sunduğuna ne kadar katılıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
2. Üniversitenin dış ilişkiler ofisinden Avrupa Birliği ile ilgili ne derecede bilgi almaktasınız?	☐	☐	☐	☐
3. Eğitim verdiğiniz kurumun öğrencileri Avrupa Birliği projeleri hakkında sizden ne kadar bilgi almak istemektedir?	☐	☐	☐	☐
4. Akademisyenlerin yeterince bilgilendirildiklerini ne derecede düşünüyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
5. Öğrencilerin yeterince bilgilendirildiğini ne derecede düşünüyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
6. Bilgilendirme işleminin etkili ve verimli olduğuna ne kadar katılıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
7. Bölümünüzde yapılan veya uygulanmış bir AB projesi var mı? varsa hangi AB programı kapsamında lütfen belirtiniz:				

Madde				
Yeterliliğine İlişkin görüşleriniz	ÇOK	ORTA	AZ	HİÇ
8. Sizce projeler katılımcıların ihtiyaçlarına ne kadar cevap verebiliyor?	☐	☐	☐	☐
9. AB Eğitim ve kültür projelerine ayrılan bütçenin yeterli olduğu düşüncesine ne kadar katılıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
10. AB ile yapılan ortak projelerin bilimsel ve teknik çalışmalar için daha fazla imkan sağlayabileceğine ne kadar inanıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
11. AB eğitim ve kültür projeleri kapsamında kabul görmüş ve uygulanmış projelerin hedefine ulaştığına ne derecede inanıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
12. Değişimle ilgili bir projeye katılmak isteyenlerden yabancı dil bilgisi yeterliliği ne derece istenmektedir?	☐	☐	☐	☐
13. AB Eğitim ve Kültür Projelerine kabul edilen proje katılımcılarına daha fazla yabancı dil eğitimi verilmesi gerektiğini fikrine ne kadar katılıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
14. AB Eğitim ve Kültür projelerinde kabul edilen projelerin katılımcılarının fakültenizi temsil edebilecek sayıda olduğunu ne derecede düşünüyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
15. AB Eğitim ve Kültür projelerinde kabul edilen projelerin katılımcılarının fakültenizi temsil edebilecek niteliklere sahip olduğu fikrine ne derecede inanıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
16. Fakültenin diğer öğretim üyeleri proje sonuçlarının grafik eğitiminin gelişmesinde ne derece yeterli bulmaktadır?	☐	☐	☐	☐
17. Projelere katılmış fakültenizin diğer öğretim üyeleri proje sonuçlarını diğer meslektaşlarına mesleki gelişimde ne derece yansıtabiliyorlar?	☐	☐	☐	☐
18. Fakülte ve Ulusal Ajansın proje uygulanırken dışardan verdiği desteği ne kadar yeterli bulmaktasınız?	☐	☐	☐	☐

Yararlarına İlişkin görüşleriniz	ÇOK	ORTA	AZ	HİÇ
19. AB'ye uyum sürecinin Türkiye'deki sanat eğitime ve grafik sanatlarına ne derecede katkıları olabilir?	☐	☐	☐	☐
20. AB'ye uyum sürecinde sanat eğitimi veren bölümlerin öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin eğitimdeki hareketliliğini ne derecede arttırabileceğini düşünüyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
21. Sizce tasarım ve sanat eğitimi alan yeni mezunlarımızın AB'ne girilmesiyle daha rahat iş bulabilmelerinde ne derecede artış olacaktır?	☐	☐	☐	☐
22. AB eğitim projeleri Türk sanatçı ve tasarımcılarına özgür bir sanat anlayışı geliştirmelerine ne kadar katkı sağlayabilecektir?	☐	☐	☐	☐
23. Üye devletlerin öğretim sistemlerinde ortak olan konulara ilişkin bilgi ve tecrübe alışverişinin karşılıklı olarak faydalı olabileceğini ne derece düşünüyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
24. AB projeleri kapsamında Grafik eğitiminde yeni eğitim teknolojilerinin kullanımı ne derecede yaygınlaşabilir?	☐	☐	☐	☐
25. AB projeleri kapsamında Grafik eğitime ilişkin yaklaşımlarla ilgili bilgi ve görgü artması sizce ne derecede mümkün olur?	☐	☐	☐	☐
26. AB projeleri kapsamında grafik eğitim programlarının Avrupa'dakilerle uyumlu hale gelebileceği fikrine ne kadar katılıyorsunuz?	☐	☐	☐	☐
27. Türkiye tasarım alanlarında ve grafik eğitiminde hangi seviyede yeterlidir?	☐	☐	☐	☐
28. Sizce AB'nin grafik ve sanat eğitimi konusunda Türkiye'ye ne kadar ihtiyacı vardır?	☐	☐	☐	☐
29. İzlenimlerinize göre diğer proje katılımcıları ve öğretim üyeleri proje sonuçlarını mesleki gelişim ve yenileşme aracı olarak ne kadar kullanabilmektedir?	☐	☐	☐	☐

EK 2: GAZİ ÜNİVERSİTESİ KABUL EDİLEN LDV PROJELERİ

2004 Teklif Çağrısı Dönemi Leonardo da Vinci Hareketlilik Projeleri (Yerleştirme)

Proje Kodu	Proje İsmi	Fakülte	Yararlanıcı Sayısı	Yararlanıcıları Kayıtlı Olduğu Program	Süre	Ülke
TR/04/A/F/PL2-001	Tasarım Eğitimi Süreci İçerisindeki Öğrencilerin İşletmelerde Beceri Geliştirme Projesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	12	Lisans	13	Almanya
TR/04/A/F/PL3-003	Tasarım Eğitiminden Mezun Olan Öğrencilerin İş Gücü Piyasası ile Bütünleşmesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	8	Yeni Mezunlar	13	Almanya

2004 Teklif Çağrısı Dönemi Leonardo da Vinci Hareketlilik Projeleri (Değişim)

Proje Kodu	Proje İsmi	Fakülte	Yararlanıcı Sayısı	Süre	Ülke
TR/04/A/F/EX1-012	AB Üyesi Ülkelerdeki Mesleki Eğitim Uygulamalarının Türk Mesleki Eğitimine Uyarlanması ve Yaygınlaştırılması	Mesleki Eğitim Fakültesi	6	6	İspanya, Birleşik Krallık, Hollanda
TR/04/A/F/EX1-013	Moda Tasarımı Eğitiminde AB Ülkelerindeki Uygulamaların Türk Mesleki Eğitim Sistemine Uyumlaştırılması ve Yaygınlaştırılması	Mesleki Eğitim Fakültesi	30	4	İspanya
TR/04/A/F/EX1-010	Mesleki Eğitim Alanında Çalışan Öğretim Elemanlarının Hizmet içi Eğitimle İlgili Bilgi ve Becerilerinin Geliştirilmesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	5	6	İspanya
TR/04/A/F/EX1-015	AB Ülkelerindeki Mesleki Eğitim Programlarının İncelenmesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	10	6	İspanya
TR/04/A/F/EX1-019	AB Ülkelerindeki Mesleki Öğrenme-Öğretme Sürecinin İncelenmesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	10	6	İspanya
TR/04/A/F/EX1-009	Yaygın Eğitimde Kadın Eğitim Programlarının İncelenmesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	10	6	İspanya

2005 Teklif Çağrısı Dönemi Leonardo da Vinci Hareketlilik Projeleri (Yerleştirme)

Proje Kodu	Proje İsmi	Fakülte	Yararlanıcı Sayısı	Yararlanıcıların Kayıtlı Olduğu Program	Süre	Ülke
TR/05/A/F/P L2-011	AB Ülkelerinde Mutfak ve Servis Alanlarındaki Yenilikler: İtalya Örneği	Mesleki Eğitim Fakültesi	5	Lisans	13	İtalya

2006 Teklif Çağrısı Dönemi Leonardo da Vinci Hareketlilik Projeleri (Yerleştirme)

Proje Kodu	Proje İsmi	Fakülte	Yararlanıcı Sayısı	Süre	Yararlanıcıların Kayıtlı Olduğu Programlar
TR/06/A/F/PL2-006	Üniversite Öğrencilerinin Mesleki Bilgi ve Becerilerinin Geliştirilmesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	40	14	lisans
TR/06/A/F/PL2-012	Akdeniz Mutfağının Uygulanış Alanı	Mesleki Eğitim Fakültesi	20	13	lisans
TR/06/A/F/PL2-018	Gazi Üniversitesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitiminde Okuyan Öğrencilerin AB Ülkelerinde Aynı Alanda Yer Alan Girişimcilere Yerleştirme Projesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	20	13	lisans, yüksek lisans
TR/06/A/F/PL3-005	Moda Tasarımı Konusunda Hizmet İçi Eğitim İle Yeni Bilgi, Beceri ve Yeterlilik Geliştirilmesi	Mesleki Eğitim Fakültesi	8	9	yeni mezun, genç çalışan

NOT: 2007 Teklif Çağrısı Döneminde Mesleki Eğitim Fakültesi'nden sunularak kabul edilen Leonardo da Vinci Hareketlilik Projesi bulunmamaktadır.

EK 3: BİR PROJE HAZIRLARKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

PROJE TEKLİFİ HAZIRLIĞI

SIRASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Temel Özellikler:

- AB için değişik olmalı, politikaları ile örtüşmelidir;
- Uluslararası, ulusal ve ülke bazında kalıcı gelişmelere katkıda bulunmalı;
- Bölgenin (ve ilgili sektörün) önemli sorunlarına çözüm üretmeli;
- Spesifik hedeflerle uyumlu olmalıdır
- Bölgesel, sınırlar arası ve ülkeler arası işbirliği sağlamalı
- Sonuçlar diğer ülkelerde de uygulanabilir olmalıdır.

PROJE HAZIRLANIRKEN:

- Ulusal plan ve programlar göz önünde tutulmalı,
- Tüm anlaşmalara, konferanslara, uzlaşma ve eylem planlarına sadık kalınmalı (Helsinki konferansı, Bonn, Bern, Barcelona gibi uluslararası uzlaşmalar, konvansiyon kararları ve Akdeniz Eylem Planındaki prensiplere dikkat edilmeli),

- Proje ekibinin yeterliliği (projede görev yapacakların özgeçmişleri) belgelenmeli,
- Proje konusu İnternet ve literatürden irdelenmeli,

PROJE TEKLİFLERİ

NASIL HAZIRLANMALIDIR? (1)

- Kılavuzlar dikkatli okunmalı
- <http://europa.eu.int> adresinden temin edilen standart formlar düzgün ve AB terminolojisine uygun olarak İngilizce veya Fransızca olarak doldurulmalı
- DIN A4 formatına sadık kalınmalı, (Bunun dışında hiçbir format geçerli değildir)
- Teklifin yazımında anlaşılır bir dil kullanılarak uzun cümlelerden kaçınılmalı, bol bol grafik, diyagram, tablo kullanılmalı
- Projenizin hedefleri, olası sonuçları mümkünse nicelik olarak ifade edilmeli
- Eksik, imzasız, elle hazırlanmış ve fax veya e-mail ile

PROJE TEKLİFLERİ

NASIL HAZIRLANMALIDIR? (2)

- Önceden yapılmış araştırma sonuçlarına yer verilerek proje fikri desteklenmeli
- Proje ekibinizin özerkliği ve yarattığı sinerjiye vurgu yapılmalı
- Bilim ve teknolojiadaki son durumla karşılaştırma yapılarak
- projenizin yaratacağı katma değerin altı çizilmeli
- Konsorsiyumun iç işleyişine dair kurallar belirlenerek Sözleşmeye dökülmeli
- Proje etkinlikleri ve sonuçları için kontrol, denetim ve validasyon mekanizmaları oluşturulmalı
- Projede kullanılan kaynaklar ile giderler arasında tutarlılık olmalı

PROJE TEKLİFLERİ

NASIL HAZIRLANMALIDIR? (3)

- Geçerli Masraflar
- Projenin yürütülmesi için gerekli/şart olan giderler;
- Gerçekçi, kabul edilebilir, sağduyulu finansal yönetim prensipleri ile uyumlu masraflar;
- Projenin uygulandığı süre/süreç içinde “gerçekten” oluşacak giderler;

- Projenin gerçekleştirilebilmesi için şart olan bazı ofis ve spesifik ekipman alımları;kira v.b.

TEKLİFİNİZİ SUNMADAN ÖNCE..

- Şunlardan emin olmalısınız:
- Tüm istenilen belgeler tamam mı?
- Ortaklar uygun mu?
- Ortak çalışmalar yapabilecek uyumda mı?
- Sorumluluklar, kritik kütle tanımı...vs açıkça belirtilmiş mi?
- Tüm sorulara yanıt getiriyor mu?
- (bakınız gerekli kılavuz ve dokümanlar)
- Proje teklifi ciddi bir ticari ihale olarak kabul edilmeli,
- Kontrol listesi gözden geçirilmelidir,
- Projeler konusunda tecrübeli kişilerce Brüksel'e iletilmeden okunarak değerlendirilmeli ve düzeltilmelidir.

PROJE TEKLİFLERİNDE YAPILAN GENEL YANLIŞLAR / HATALAR (1)

SUNUŞ HATALARI:

- Proje teklifi takvime uygun değil
- Teklif uygun kanaldan gönderilmemiş
- Standart müracaat formları kullanılmamış
- Dokümanlarda eksik var veya imzalanmamış

ELVERİŞLİLİK (ELIGIBILITY):

- Bölgeye /yöreye /ülkeye uygun değil
- AB Kriterlerine uygun değil

PROJE TEKLİFLERİNDE YAPILAN GENEL YANLIŞLAR

- Zayıf hazırlanmış, zayıf sunulmuş , müracaat dosyası eksik
- Bütçe kalemleri arasında dengesizlikler/tutarsızlıklar mevcut (örneğin, çok fazla ekipman talebi veya personel/idari giderler)
- Projenin gerekliliği net olarak ortaya konulamamış
- Projenin amacı yeterince belirlenmemiş veya metodolojisi yeterince açık olarak verilmemiş
- Beklenen sonuçlar gerçekçi değil / ulaşılamaz
- Proje uygulama süresi gerçekçi değil

PROJE TEKLİFLERİ NASIL, NE ZAMAN VE NEREYE

Proje teklifleri mutlaka yetkili ulusal otoriteye zamanında teslim edilmeli.

Destek çok geç geliyor (proje niyetinden 1-1.5 sene sonra)

DESTEK VERİLECEK PROJE

Proje teklifleri, Komisyon’a ulaştıklarında kayda geçirilerek kayıt numaraları bildirilir.

Komisyon, teklifleri format olarak ilk elemenden geçirir.

Format ve kriterlere uygunluğu onaylanan teklifler teknik ve finansal olarak inlenmek üzere “bağımsız uzmanlardan oluşan” bir kurula gönderilir.

Bağımsız kurul detaylı incelemesini yapar ve sonuçları Komisyona gönderir.

Komisyon buradan kesin olarak desteklenecek projelerin listesini oluşturur.

Desteklenmesine Karar Verilen Projeler;

Komisyon ile teklifi veren(ler) arasında bir kontrat yapılır ve kontrata uygun ön ödeme yapılarak proje hayata geçer.

(Ab Fonları Ve Ab Destekli Projelerin Gerçekleştirilmesi

S.Sevkan Soyuer Kimya. Yük. Mühendisi

Ege Üniversitesi Ebiltem Ab 6. Çp Koordinasyon Ofisi)

EK 4: Ulusal Ajansın Sonuçları Kullanma ve Yaygınlaştırma Mekanizmaları

Tablo 1: Sonuçları Yaygınlaştırma Mekanizmaları

SONUÇ TÜRÜ Ürünler	Örnek Faaliyetler ‘Yaygınlaştırma planları’nın projelendirilmesi Veri tabanları (online, CD ROM) Kataloglar, Broşürler, e-postalar / e-posta magazinler Proje sorumlusu tartışma forumları
Yöntemler	Ek takip fonu Yazılı / elektronik formatta yöntem belirlenmesi Proje ‘yaygınlaştırma planları’ Veri tabanları (online, CD ROM) Kataloglar, Broşürler, e-postalar / e-posta magazinler Proje sorumlusu tartışma forumları
Deneyimler	Ek takip fonu Geri dönen ekipten, öğrencilerden ve gönüllülerden ‘Brifing almak’ Yararlanıcı/gönüllü görüşleri: yeni ve eski yararlanıcılar/gönüllüler arasındaki birebir bağlantılar, ağ kurma, ‘iyi haber’ hikayeleri, vb.
Politika Dersleri Avrupa İşbirliği	Konferanslar, seminerler, atölye çalışmaları, ağ kurma etkinlikleri, magazinler, vb. Ulusal Ajans aktiviteleri, örn.; konferanslar, politika dökümanları, vb. Diğer teklif çağrılarını hakkında bir Avrupa projesindeki katılımcılara bilgi sağlamak

Tablo 2: Sonuç Kullanma Mekanizmaları

SONUÇ TÜRÜ	Örnek Faaliyetler
Ürünler	‘Yaygınlaştırma planları’nın projelendirilmesi
	Ek ‘takip’ projesine fon sağlanması
Yöntemler	Ticarileştirme
	‘Yaygınlaştırma planları’nın projelendirilmesi
	Yazılı ve/veya elektronik formatta yöntem belirlenmesi
Deneyimler	Ek takip fonu
	Hareketlilik sürelerinin tasdik edilmesi
	Yeni aktivitelere katılımı teşvik etmek için yararlanıcıların/gönüllülerin kontak takiplerinin yapılması
Politika Dersleri	Teklif çağrıları: ‘Yenilik Transferi’
Avrupa İşbirliği	Herhangi belirli bir proje yaşantısının ötesinde Avrupa işbirliğini nasıl devam ettirecekleri gibi, bütün aktivitelere Avrupalı bir boyut kazandırmak için bir Avrupa programına ya da girişimine dahil olmaktan nasıl bir çıkar sağlayacaklarına da dair sorumlulara rehberlik edilmesi

EK 5: Başarılı Proje Örnekleri

Eylem1.1 Başarılı Bir Proje Örneği

BAŞVURAN KURULUŞ: GENÇ İLETİŞİM DERNEĞİ

PROJE ADI: BROADEN YOUR BORDERS (SINIRLARINIZI GENİŞLETİN)

ÖN HAZIRLIK ZİYARETİ: 21-22.05.2005

PROJE: 18-26.06.2005

YER: ADANA / TÜRKİYE

ORTAKLAR:

YOUTH OCCUPATION CENTER, LİTVANYA

PRAXIS, YUNANİSTAN

VOCATIONAL EDUCATION CENTER, POLONYA

GENÇ İLETİŞİM DERNEĞİ, TÜRKİYE

KATILIMCI SAYISI: 6 + 1 (LİDER) / her ülke

Ufuk Karaoğlu (Başkan)

ufukkaraoglu@yahoo.com

Y. Cem İnci (Başkan Yardımcısı)

ceminci1@yahoo.com

Necmettin Başol

nbasol@yahoo.com

Duygu Karaoğlu

duygu_karaoglu@yahoo.com

Projenin Konusu:Sınırların genişlediği, iletişimin kolaylaştığı günümüzde her geçen gün yeni insanlarla, yeni diller ve dinlerle, farklı kültürler ile ilişkimiz de artıyor. Bu projeyi oluştururken ilk hedefimiz gerçek sınırlar ile birlikte bireysel ve toplumsal sınırlarımızı genişletmekti. Çoğumuzun aklında yer etmiş kulaktan duyma,

ilk izlenim ve düşüncelerimizin zeminini oluşturan önyargıları azaltmak, gençler arasında karşılıklı anlayış ve hoşgörüyü artırmaktır. Çeşitliliğin ve farklılığın getirdiği güzelliği gençliğe gösterebilmek için bu projeyi hazırladık ve gerçekleştirdik.

Projenin hazırlık aşamasında yer alan 6 ortağın hepsi Almanya'da Ağustos 2004 tarihinde düzenlenen ve Give it a Go isimli Eylem 1 eğitimine katılımcı olarak kabul edilmişlerdi. Genç İletişim Derneği adına Cem İnci de bu projeye dahil olmuştu.

Proje sırasında düzenlenen bir atelye çalışmasında meydana çıkan bu projenin oluşumunda tüm ortaklar emek harcamıştır. Özellikle bu konunun seçilmesinin amacı ise önyargıların tüm kültür ve toplumların ortak sorunu olmasıydı. Projenin ana teması ve izleyeceği yol bu buluşmalarda belirlenmişti. Almanya, Polonya, İspanya, Finlandiya, Hollanda ve Türkiye (Genç İletişim Derneği) den oluşan proje ortakları eğitimde kararı alınan ve yapılması planlanan projenin hazırlıklarını hep beraber sürekli iletişim ile sürdürdü. Aynı zamanda projenin bir ay öncesinde yapılan ön hazırlık ziyareti ile program üzerinde son düzeltmeler yapılmış, proje sırasında gerçekleştirilecek her aktivite ve lojistik hazırlıklar ayrıntısı ile konuşularak proje sırasında ortaya çıkacak tüm sorunlar bertaraf edilmiştir. Proje adımlarının tüm ortaklar ile beraber belirlenmesi ve hayata geçirilmesi ortaya çıkan projenin güzelleşmesine ve gelişmesine yardımcı olmuştur. Ön hazırlık ziyareti projenin son hazırlık safhasını oluşturmuş ve projenin iyileşmesi için iyi bir araç olmuştur.

Projeyi Türkiye'de yapmamızın en büyük sebebi ülkemizin diğer Avrupa ülkelerine göre farklılıkların daha fazla olmasıydı. Gerek kültür gerekse din olarak diğer gençlere kendimiz olduğumuz gibi önyargılardan uzak ve doğru bir şekilde tanıtmamız proje sayesinde gerçek olmuştur. Proje sırasında gerçekleştirilen tüm eylemlerde grupları oluştururken her ülkeden birer kişi alınarak gençlerin proje sırasında kaynaşmaları ve bir birleri hakkında daha fazla şey öğrenmelerine fırsat verilmiştir. Sürekli uygulanan bu yöntem sayesinde gençler kendilerine göre farklı olanları öğrenmeye çalışmış ve kendi bildiklerini sorgulayarak önyargılarını azaltmış ve hoşgörüyü artırmışlardır.

İnsanlar arasındaki bilgi paylaşımı arttıkça, ileride yapılabilecek projeler konuşulmaya başlanmış ve ilk adım olarak gençlerin kendi organizasyonlarında bu

projeyi ve edindikleri izlenimleri diğer gençlere anlatarak projenin kapsamının artırılmasına karar verilmiştir.

Türkiye'nin AB üyeliğinin önündeki engellerin temelini oluşturan önyargıların azaltılması için iyi bir fırsat olan bu projede, sınırlı sayıda gence ulaşılmış olsa da 8 gün boyunca AB'ye tam üye ülkelerden gelen gençlere ülkemiz tanıtılmıştır. Gelen gençler sayesinde etkisinin artacağına inandığımız gerçek dışı önyargılar yıkılmış ve önyargılar arkasındaki ülkemiz gösterilmiştir.

Projemizin başarılı olmasının en büyük sebeplerinden birisi tabi ki projenin fikir aşamasından sonuna kadar her adımda ortaklarla beraber çalışılmasıdır. Proje esnasında ortakların yürüttüğü çalışmalarda olmuştur böylece sorumluluklar ve görevlerde paylaşılmıştır. Grup dinamikleri ve takım çalışmalarında oluşturulan çok kültürlü gruplar sayesinde amaca ulaşma kolaylaşmıştır. Genç İletişim Derneği olarak proje esnasında bir arada uyumlu şekilde çalışan proje ekibi sayesinde tüm aktiviteler sorunsuz ve verimli olarak gerçekleşmiştir.

Eylem 1.2 Uygulama Örneği 1:

Projenin Adı: YOK OLAN BİR MESLEĞİN SON TEMSİLCİLERİ - LÜLETAŞI PROJESİ

Başvuruyu Yapan Grup/Kuruluş: Anadolu Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Kulübü

Projenin Bütçesi: 17.000 Euro (Program Desteği: 12.000 Euro, Sponsor: 5.000 Euro)

İli : Eskişehir

Ortaklar: Avusturya FH Salzburg Fachhochschulgesellschaft Üniversitesi

Süre: 3,5 Ay

Proje Sahiplerinin İletişim Bilgileri (E-Posta Veya Telefon):

Yeliz ERKOÇ Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
yeliz@luletasiprojesi.org

Yusuf İŞERİ Fen Fakültesi - Biyoloji 2. Sınıfı yusuf@luletasiprojesi.org

Kutay Deniz ATABAY Fen Fakültesi - Biyoloji Bölümü, kutay@luletasiprojesi.org

Projenin Konusu: Projenin temel amacı yitirmekte olan lületaş mesleğini geleceğe taşımaktır. Bunu sağlamak, bu sanatın gençler arasında yaygınlaştırılması ile mümkün olabilir. Proje kapsamında dünya lületaş rezervlerinin %70'lik ve en kaliteli kısma sahip olan Eskişehir'de yeni ustalar yetiştirmek amaçlı atölye çalışmaları düzenlenmiştir. Lületaş, üç yüz yıl boyunca Avusturya'ya ham olarak ihraç edilmiştir. Dolayısıyla Avusturya ile kültürel ve ekonomik bağları bulunmaktadır. Lületaş işlemeciliği mesleğinin yok olmaması, lületaş gibi kültürel bir mirası paylaşan bu iki ülke için de çok önemlidir. Avusturya FH Salzburg Fachhochschulgesellschaft Üniversitesi'nden ortak grup ile birlikte bu önemli kültürel mirasın bilinci ile hareket edilmiştir. Proje çerçevesinde lületaş ustası olma potansiyeline sahip, Eskişehir'de yaşayan, 16-25 yaş arasındaki, imkanları kısıtlı gençlere, profesyonel lületaş ustaları ve güzel sanatlar fakültesi öğretim elemanları tarafından atölye çalışması şeklinde eğitimler verilmiştir. Program çerçevesinde Avusturyalı ortaklar lületaşını tanımışlar, lületaşının çıkarıldığı köyleri, ocakları ziyaret etmişlerdir. Paralel olarak hedef kitle olan imkanları kısıtlı gençler Avusturya'ya giderek bu ortak kültürel mirasın oradaki etkilerini inceleme imkanı bulmuşlardır. Yok olma sürecindeki bu kültürel miras, yetkililerin yeterince ilgilerini çekebilirse, karanlık kaderinden kurtulacak, yetenekli fakat imkanları kısıtlı gençler tarafından geleceğe taşınacaktır.

Lületaşı Projesi Eylem 3 kapsamındaki bir Ağ Kurma projesidir. Proje, Anadolu Üniversitesi Gençlik Programları Koordinatörlüğündeki Öğrenci Kulüplerinden Bilim ve Teknoloji Kulübü düzenlemiştir.

Türkiye'de bir ilkin gerçekleştirildiği Lületaşı Projesi'nin amacı, yok olmakta olan lületaşı işlemeciliği mesleğine yeni bir soluk getirmek ve bunu geleceğe gençler aracılığıyla taşımaktır.

Proje kapsamında Eskişehir'de, maddi durumu iyi olmayan ve lületaşı işlemeciliği konusunda yetenekli 16-25 yaş arası 10 gence, 3 ay süre ile bir eğitim verilmiştir. Eğitimleri lületaşı ustaları ve Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim üyeleri vermiştir. Eğitimden sonra, lületaşı kültürel mirasının paylaşıldığı Avusturya'ya gidilmiş ve orada yapılan etkinliklerle, gençlerin ve projenin Avrupa eş koordinatörü Salzburg Fachhochschule öğrencilerinin farklı bakış açıları kazanmaları sağlanmıştır. Değişim ile Avusturya'dan Eskişehir'e gelen konuklarla lületaşının çıkarıldığı köyler ziyaret edilmiştir.

Projenin sonunda, içinde gençlerin proje boyunca işlediği eserler, çekilen fotoğraflar ve belgeselin de olacağı bir sempozyum düzenlenerek, geniş kitlelerin ilgisi yok olma sürecine girmiş olan lületaşı mirasına çekilmeye çalışılmıştır.

(Proje ile ilgili Bilim ve Teknik dergisinde yayınlanan yazı)

Eylem 2 Proje Örneği 1

Proje tipi: Çok taraflı - ev sahibi

Şehir: Bodrum – Türkiye

Bütçe: 24.303 Euro

Proje adı: Social Inclusion of Young People in Need of Protection and Love

Uygulayan: Balıkesir Bizim Çocuklar Derneği

Gönüllüler: Aurore Guillot (Fransa), Maria Wassaersleben (Almanya)

Künye: Balıkesir Bizim Çocuklar Derneği

0 266 286 11 52

Balıkesir 15.01.2005-15.09.2005

Cümle: Gönüllü Ablalar Kızlarımızla Beraber

Projenin ana amacı, yaşları 13-20 arasında değişen, işlevsiz ve/veya yoksul ailelerden gelen ve sosyal bir kurumda koruma altında yaşayan genç kızların sosyal kazanımlarına katkıda bulunmaktır. Projenin, hem bu kızlar hemde gönüllüler için yabancı bir kültürü tanıma, uluslararasılık ve Avrupalılık bilinci yaratma, "farklı" birisi için ek bir ilgi ve sevgi sağlama, özgüven ve saygı geliştirmesi yönünde pozitif bir ortam yaratması beklenmektedir. Gönüllülerin aktif görevleri: genç kızlarla yüzyüze ilişkilere dayanmakta ve onların sosyal, kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak. Zor yaşam koşullarından gelmekte olan bu genç kızlar uzak bir ülkeden gelen birisini tanıma ve onunla arkadaş olma ve farklı insanlar ve kültürler hakkında daha fazla bilgi sahibi olma şansını bulmuşlardır.

Neden Başarılı?

Avrupa Gönüllü Hizmetinde ev sahibi kuruluşların bilinçli olması ve gönüllülük kavramını iyi özümsemesi gerekli. Gelen gönüllüler o kuruluştaki ne ücretli çalışan ne de turist muamelesi görmelidir. Bu projede ev sahibi kuruluş hak ve sorumluluklarını hakkıyla yerine getirmiş, aynı zamanda gönüllülerde bilinçli olarak bu projeyi seçmişlerdir. Avrupa Gönüllü Hizmetinde gençlerin başvuru öncesinde yapmaları gereken en önemli iş ülke seçiminden ziyade kendilerine, ilgi ve becerilerine uygun projeyi bulmalarıdır.

Eylem 2 Proje Örneği 2

Proje adı: Children and Youth in Social Life

Proje tipi: Çok taraflı - ev sahibi

Şehir: Bodrum – Türkiye

Bütçe: 24.303 Euro

Uygulayan: Antalya Gençlik ve Eğitim Derneği

Gönüllüler: Arnoldas Kubilius (Litvanya), Karen Petit (Fransa)

Künye: Antalya Gençlik ve Eğitim Derneği www.antged.org 0 242 247 05 00

Antalya 31.12.2004-30.12.2005

Cümle: Gönüllüyüz Mutluyuz.

Proje Antalya'da Akdeniz Üniversitesi Spor Akademisi, Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı Eğitim parkı ve Antalya Eğitim ve Gençlik Derneği ofisinde geçmektedir. Yerelde yaşayan, eğitim ve sosyal alanda dezavantajlı çocukların eğitimlerine destek sağlanması ve spastik özürlü çocuklarla yapılan rehabilitasyon çalışmalarını kapsayan, Akdeniz Üniversitesi Spor Akademisi spor kamp programlarıyla, üniversite öğrencileriyle beraber sporu teknik olarak öğrenme ve uygulama olanağı sağlayan, gençleri ve çocukları sosyal yaşam içinde tanımayı ve onlarla iletişimi içeren bir projedir.

Neden Başarılı?

Avrupa Gönüllü Hizmeti'nde Ev sahibi kuruluşlar için projenin yürütülmesinde en önemli aktörlerden birisi rehber'dir. Rehber (mentor) genellikle kuruluş ile direk bağlantısı olmayan ve gönüllülerin topluma ve organizasyona uyum sağlamasında yardımcı olan, onların sorunlarını dinleyen, belli aralıklarla toplantı düzenleyip projenin nasıl gittiğini, sıkıntıları olup olmadığını öğrenen kişidir. Bu projede gönüllüleri kendi çocukları gibi kabul eden ev sahibi kuruluş onların mutlu olmaları için ellerinden geleni yapmış ve Avrupa Gönüllü Hizmeti konusunda bilgili ve tecrübeli bir kişiyi rehber olarak atamışlardır.

Eylem 4 Ortak Eylemler Başarılı Proje Örneği

Proje Adı: "KÜLTÜRDEN YANSIYAN FOTOĞRAFLAR - BEN VE ÖTEKİ -" SEMİNERİ Cultural Reflections in Photography - Me / The Other-" Seminar

Proje Sahibi: ANKARA FOTOĞRAF SANATÇILARI DERNEĞİ - AFSAD

Proje Bütçesi: 16.039 Euro

İLİ : Ankara

Süre : 5 gün

Proje sahiplerinin iletişim bilgileri (e-posta veya telefon):Yasal temsilci: Gülser Günaydın Tel: 0312 4172115

Proje sorumlusu (irtibat kurulacak kişi) : Nuri Şener E-posta: nurisener2004@yahoo.com Telefon :+90532 2427640

Proje Koordinatörü ve Eğitimci: Derya Büyüktanır Tel: 0532 711 4941

e-mail: drbuyuktanir@yahoo.com

Ortaklar :

PORTEKİZ- COLECTIVIDADE SÓCIO CULTURAL BARRENSE

MACARİSTAN- HUNGARIAN YOUNG GREENS

LİTVENYA- CENTRE FOR CIVIC INITIATIVES

ALMANYA- GRÜNE JUGEND

MALTA- EURO-MED MOVEMENT

POLONYA- THE POINT

FRANSA- YOUTH EXPRESS NETWORK

YUNANİSTAN- GENATHLON

İSPANYA- RAI

AVUSTURYA- TOPZ JUGEND CENTER

ESTONYA- TALLINN OPEN YOUTH CENTER

Proje Konusu: "Ben ve Öteki" kavramını inceleyerek, her türlü ayrımcılığın yok edilmesine ve toplumun her düzeyinde eşitliğin sağlanmasına yardımcı olmak. Sanatı ve daha özelde ise fotoğrafı kullanarak, atılımcıların, iyi örneklerin ve tecrübelerin paylaşımı için sağlanan bir platforma ve uluslararası grupların içinde olduğu bir öğrenme sürecine girmek.

Amaçlarımız, katılımcıların beceri, nitelik ve girişimcilik ve kişisel gelişimine katkıda bulunmak bu proje ile gelecekte yeni işbirlikleri sağlamak, Avrupa ülkeleri arasında yeni ağlar oluşturarak gelecekte yeni projelere imza atmak, "Ben ve Öteki" kavramını inceleyerek, her türlü ayrımcılığın yok edilmesine ve toplumun her düzeyinde eşitliğin sağlanmasına yardımcı olmak, Kùltürler arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların gözlemlenerek, katılımcıların yeteneklerine ve tecrübelerindeki farklılıklara rağmen tam katılımı ve yerel sivil toplum kuruluşları arasında da iletişim sağlanması ve onlarında gelecekte yeni projeler üretilmesi konusunda bilinçlendirilmesini sağlamak.

Eylem5 Başarılı Proje Örneği

Eylem Türü: Destek Faaliyetleri (Eylem5 - Seminer)

Proje Adı: Gençlerin Aile Hayatı Hakkındaki Görüşleri

Proje Sorumlusu: Cemil TAHRALI (KUBBEALTI Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı İstanbul / Türkiye) e-mail: ctahralli@yahoo.com, tel:+90 533 361 99 36

Faaliyet Tarihleri: 15-19 Temmuz 2004

Proje Bütçesi: 8.900 Euro

Katılımcı Sayısı: 20

Katılımcı Gruplar:

Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı, Türkiye (Evsahibi)

European Youth Cooperation Centre, Polonya

Biopolitics International Organization, Yunanistan

Greek Association for Atlantic European Cooperation, Yunanistan

Association Migration Solidarite et Echanges pour le Developpement (AMSED),
Fransa

Altay Cultural, Art and Education Foundation, Türkiye

The Avrasya Foundation, Hollanda

Associazione Nosside 2000, İtalya

'Eco-Art Bulgaria' - Youth Initiatives, Bulgaristan

Youth Information Network Foundation, Bulgaristan

Projenin Konusu: Gençlerin Aile Hayatı Hakkındaki Görüşleri değişen hayat standartları ve tarzları, aile gibi bazı önemli değerleri göz ardı etmemize neden oluyor. Bu ise toplumun yapı taşı olan ailedeki aksaklığın önce ulusal ardından global anlamda mutsuz bir gençlik, umutsuz bir gelecek fikrinin tohumlarını atıyor. Gerçekleştirmek istediğimiz aile konulu proje yardımıyla, kaybolan değerlerimizi hatırlamak ve hatırlatmak, ortak Avrupa değerleri arasına bu değeri de katmak istiyoruz. Ayrıca bu projenin, genç nesiller arasında diyalog ve ileride bu konudan hareketle yapılacak işbirliği için faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Neden Aile Konusunu Seçildiğinin sebebi ise profesyonel alt yapı gerektirmeyen,kültürlerarası diyalogu artırabilecek ,Ortak sosyal problemler üzerine tartışma olanağı sağlayacak bir konu olması. Farklı ülkeler arasında gerçekleştirilen projeler, kültürler arası öğrenme için bir fırsat yaratır. Bu nedenle ortak Avrupalılık bilincinin yaratılmasında kültürlerarası diyalog en önemli adımı teşkil ediyor. Bu projeyle birlikte kültürler arasında etkin bir alışveriş yakalamayı amaçladı. 7 farklı kültürün bir araya gelmesi bu anlamda çok önemliydi. Projenin konusunu oluşturan aile-gençlik kavramları ortaklarımızın sahip olduğu kültürel detayları öğrenmek açısından oldukça elverişlidir. Çünkü kültürel kodlar aile hayatımızın içinde gizlidir. Kültürler arası öğrenme sürecini desteklemek amacıyla partnerlerimizin kendilerini ve ülkelerini tanıtmaları ve ayrıca grup tartışmalarını ve gezileri içeren diğer aktivitelerimiz de bu öğrenme sürecine önemli katkılar sağlamıştır.

Projemizin en önemli özelliği günümüzde ihmal edilen, fakat dünya üzerindeki her toplum için temel bir öneme sahip "aile" konusunda güncel ve çok yönlü-uluslar arası bir değerlendirme yapabilme fırsatı sunmasıdır. Böylesi temel ve Avrupa toplumları için ortak olan bir konuda farklı kültürlerin bakış açısını doğrudan görebilmek ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilmek projemizi farklı kılan özelliktir. Nitekim proje başında belirlediğimiz "Farklı coğrafya, din ve kültürlere göre aile yapılarının anlaşılması" ve "modernleşmenin aile yaşamışımızda olumlu-olumsuz etkilerinin görülebilmesi" gibi içerikle ilgili hedeflere başarılı bir biçimde ulaşılmıştır. Bunun için partnerlerin tartışmalara etkin biçimde katılmasını sağlayacak oturum ve sunumlar düzenlenmiştir. Konuyla ilgili hazırladığımız anket ve faaliyetlerin sonunda katılımcıların doldurduğu değerlendirme formu da bu anlamda büyük yarar sağlamıştır. Projemize dahil olan konuşmacıların konuyla ilgili değerlendirmeleri ve katılımcıları aktif hale getiren uygulamalı sunumları da bu başarıya katkı sağlamıştır.